

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**YETENEK TARAMASINA KATILAN İLKÖĞRETİM
ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK
TUTUMLARININ İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Serkan ERCAN

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÜNVER

SAMSUN
2022

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**YETENEK TARAMASINA KATILAN İLKÖĞRETİM
ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK
TUTUMLARININ İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Serkan ERCAN

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÜNVER

SAMSUN
2022

TEZ KABUL VE ONAYI

Serkan ERCAN tarafından, Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÜNVER danışmanlığında hazırlanan “YETENEK TARAMASINA KATILAN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ” başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından 12.8.2022 tarihinde yapılan sınav sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi Ana Bilim/Ana Sanat Dalı	İmza	Sonuç
Başkan	Prof. Dr. Tülin ATAN Ondokuz Mayıs Üniversitesi Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı		☐ Kabul ☐ Ret
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÜNVER Ondokuz Mayıs Üniversitesi Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı		☐ Kabul ☐ Ret
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahim KAPLAN Hitit Üniversitesi Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı		☐ Kabul ☐ Ret

Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen ve yukarıda adları yazılı jüri üyeleri tarafından uygun görülmüştür.

ONAY

... / ... / ...

Prof. Dr. Ali BOLAT
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Hazırladığım Yüksek Lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin Kaynaklar'da gösterilenlerden oluştuğunu, her unsurun enstitü yazım kılavuzuna uygun yazıldığını ve TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği'nin 3. bölüm 9. maddesinde belirtilen durumlara aykırı davranılmadığını taahhüt ve beyan ederim.

Etik Kurul Gerekli mi?

Evet (Gerekli ise ekler kısmına ekleyiniz)

Hayır

İmza
23 /06/ 2022
Serkan ERCAN

TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI

Tez Başlığı: YETENEK TARAMASINA KATILAN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışması için şahsım tarafından 24.06.2022 tarihinde intihal tespit programından alınmış olan özgünlük raporu sonucunda;

Benzerlik oranı : % 26

Tek kaynak oranı : % 5çıkmiştir.

İmza
... /... / 20...
Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÜNVER

ÖZET

YETENEK TARAMASINA KATILAN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Serkan ERCAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans, Haziran/2022

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÜNVER

Beden Eğitimi Dersinin öğrencilerin okul başarısını olumlu yönde etkilediği ve motivasyonlarını arttırdığı düşünülmektedir. Bu nedenle, çalışma yetenek taramasına katılan ilköğretim 5. ve 6. Sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile yetenek taraması aşamaları arasındaki başarı oranlarının incelenmesi amaçlanarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Samsun İlinde yapılmakta olan Yetenek Taramasına katılan 5. ve 6. sınıf öğrencileri arasında 645 kişi oluşturmaktadır. Öğrencilere, Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği uygulanmıştır. Araştırma verilerin istatistiksel analizinde SPSS 21.0 programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine Kolmogorov Smirnov testi ile bakılmıştır. Verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak verilerin analizinde iki grup karşılaştırmalarında Mann-whitney U testi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkide ise pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak 0,05 kabul edilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının karşılaştırıldığında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0,001$). Yetenek taramasına katılan ilköğretim 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin 1. ve 2. aşama yönelik tutum incelemesi sonucunda, ikinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ölçekten alınan yüksek puan beden eğitimi dersine yönelik olumsuz tutumu ifade ettiğinden yetenek taramasında ikinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Beden Eğitimi, Tutum, Yetenek Taraması

ABSTRACT

PRIMARY EDUCATION STUDENTS PARTICIPATING IN TALENT SCREENING EXAMINATION OF ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL EDUCATION COURSE

Serkan ERCAN

Ondokuz Mayıs University

Institute of Graduate Studies

Department of Department of Coaching Education

Master, June/2022

Supervisor: Assist. Prof. Dr. Şaban ÜNVER

It is thought that the physical education lesson positively affects the school success of the students and increases their motivation. For this reason, the study was conducted with the aim of examining the success rates between the attitudes of the 5th and 6th grade primary school students participating in talent screening towards physical education lesson and the stages of talent screening. The sample of the research consists of 645 students among the 5th and 6th grade students who participated in the talent screening in Samsun. Attitude scale towards physical education lesson was applied to the students. Research SPSS 21.0 program was used in the statistical analysis of the data. The kolmogorov smirnov test was used to determine whether the data showed normal distribution or not. It was determined that the data did not show a normal distribution. Accordingly, the Mann-Whitney U test was used in the analysis of the data in comparison of the two groups. Pearson correlation test was used in the relationship between the variables. The significance level was accepted as 0.05. A statistically significant difference was found between the groups when the attitude scores of the secondary school students who participated in the talent selection and passed the second stage and those who could not pass towards the physical education lesson were compared ($p < 0.001$). As a result of the attitudes towards 1st and 2nd stages of primary school 5th and 6th grade students who participated in the talent screening, it was determined that secondary school students who could not pass to the second stage had higher attitude scores towards physical education lesson. Since the high score obtained from the scale indicates a negative attitude towards the physical education lesson, it can be said that the attitudes of the secondary school students, who could not pass the second stage in the talent screening, towards the physical education lesson are more negative.

Keywords: Physical Education, Attitude, Ability Screening

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

İlk olarak yüksek lisans eğitimim boyunca, bana her konuda yardımcı olan benimle bilgi ve tecrübelerini paylaşarak rehberlik eden, yönlendiren ve destekleyen değerli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÜNVER'e

Yetenek Taraması programı uygulanırken tarama yapılan çocuklara anket doldurma konusunda gösterdiği anlayış, tutum ve yardımseverliği için Samsun Gençlik Spor Atakum İlçe Müdürü Serkan PERÇİN'e

Tez çalışması boyunca bana desteklerini esirgemeyen eşim Asude ERCAN'a ve kızım Ayşe Dünya ERCAN'a

Destek ve ilgilerinden dolayı bütün katılımcılara çok teşekkür ederim.

Serkan ERCAN

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL VE ONAYI	iii
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI	iv
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	viii
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER.....	2
2.1. Yetenek Taraması	2
2.1.1. Sporda Yetenek Seçimi	3
2.1.2. Dünyada Yetenek Seçimi Modelleri	4
2.1.3. Sporda Yetenek Seçimi Kriterleri	8
2.1.4. Gençlik Spor Bakanlığı Yetenek Seçimi Projesi	9
2.1.5. Gençlik Spor Bakanlığı Yetenek Seçimi Projesinin Yürütülmesi	10
2.2. Beden Eğitimi ve Spor	11
2.2.1. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi	14
2.2.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersi	15
2.2.3. Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Tarihsel Gelişimi.....	16
2.2.4. İlköğretimde Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Amacı ve Önemi.....	17
2.2.5. İlköğretimde Beden Eğitimi ve Spor Dersinden Beklentiler	18
2.3. Tutum Kavramı.....	19
2.3.1. Tutumun Öğeleri	20
2.3.2. Tutumların Oluşumu ve Gelişimi	22
2.3.3. Tutumların Oluşumunu Etkileyen Faktörler	22
2.3.4. Tutum ve Davranış Arasındaki İlişki.....	23
2.3.5. Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Tutum	24
3. MATERYAL VE METOT.....	25
3.1. Araştırma Grubu	25
3.2. Veri Toplama Araçları	25
3.2.1. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği.....	25
3.3. İstatistik.....	25
4. BULGULAR.....	26
5. TARTIŞMA.....	37
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	40
KAYNAKLAR	42
EKLER	46
Ek-1: Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği.....	46
Ek-2: Etik Kurul İzni.....	48
Ek-3: Anket Kullanım İzni.....	49
Ek-4: Kurum İzni.....	50
ÖZ GEÇMİŞ.....	51

SİMGELER VE KISALTMALAR

BEDYTÖ	: Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği
YFT	: Youth Fitness Test
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
FT	: Fiziksel Test
NBA	: Amerikan Ulusal Basket Ligi
M	: Metre
LTADM	: Uzun Vadeli Sporcu Geliştirme Modeli
SSCB	: Sovyet Sosyalist Cumhuriyet Birliği
TOHM	: Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezi

TABLolar DİZİNİ

Tablo 4. 1. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının karşılaştırılması .	26
Tablo 4. 2. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının cinsiyete göre karşılaştırılması.....	27
Tablo 4. 3. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının doğum ayına göre karşılaştırılması.....	28
Tablo 4. 4. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “ailede sporcu birey var mı? değişkenine göre karşılaştırılması.....	28
Tablo 4. 5. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “ailede sporcu birey var mı? değişkenine göre karşılaştırılması	29
Tablo 4. 6. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “kardeş var mı? değişkenine göre karşılaştırılması.....	30
Tablo 4. 7. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “kardeş var mı? değişkenine göre karşılaştırılması	30
Tablo 4. 8. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “kurs var mı? değişkenine göre karşılaştırılması.....	31
Tablo 4. 9. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “kardeş var mı? değişkenine göre karşılaştırılması	32
Tablo 4. 10. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının ilgi duyduğu branşa göre karşılaştırılması	33
Tablo 4. 11. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının ilgi duyduğu branş değişkenine göre karşılaştırılması.....	34
Tablo 4. 12. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının yaşadığı yer değişkenine göre karşılaştırılması.....	34
Tablo 4. 13. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının gittiği spor kursu branşına göre karşılaştırılması.....	35
Tablo 4. 14. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları ile bazı perfor parametreler arasındaki ilişki	35

1. GİRİŞ

Çağımızda beden eğitimi dersleri ve egzersiz yapmak öncelikle bireylerin zindeliği açısından oldukça önemli ve gereklidir. İnsanı bir bütün halinde geliştiren egzersiz ve spor branşları oldukça fazladır. Bu nedenle beden eğitimi ve spor, temel eğitimin bir parçasıdır. Tutumların;zekasal, hissel ve tutarlılık olmak üzere üç temel unsuru olmasına rağmen, genel olarak bu unsurlara ek örgütlenme ve iç tutarlılığın olduğuda varsayılmaktadır (Kavas, 2013).

Bu yaklaşıma göre, bir kişinin belirli bir konu hakkındaki bilgisi, onun o konuya nasıl yaklaşacağını ve nasıl davranacağını belirler.Tutumunu geniş olarak tanımlayan Katz'a göre, "Tutum kişinin bir sembole, nesneye veya olaya olumlu ya da olumsuz olarak değer verme eğilimidir". Bu tanım, bireyin çevreye karşı tutumuna ve benimsediği tutuma odaklanmaktadır. Bireyin içinde bulunduğu ortama uyum sağlayabilmesi için öncelikle kendi konumunu belirlemesi gerekir. Böylece birey, dış çevresindeki olgular, olaylar, durumlar, nesnelere ve diğer bireylerle olan ilişkilerini yönlendirebilir ve kendi yerinde üstlenmesi gereken rol ve işlevleri belirleyebilir (İnceoğlu, 2010).

Beden eğitimi dersleri, ilkokullarda eğitim gören çocuğun gelişimi için gerekli olan oyunların ve serbest hareketlerin okul hayatında yerini almaktadır. Çocukların fiziksel ve psikolojik eğitimlerini sağlayarak spor faaliyetlerine katılmalarını ve bu etkinliklerden keyif almalarını sağlar. Beden eğitimi derslerinde her çocuk yeteneklerini geliştirme fırsatına sahiptir (Güneş, 2003). Yetenek, bir şeyi çoğundan daha iyi yapmayı sağlayan doğal bir kabiliyettir. Bu oldukça spesifik bir kavramdır, golf oynamak, satış yapmak, beste yapmak, şirket yönetmek vb. eylemleri yapabilmekte yetenek gerektiren kavramlardır. Beceri erken yaşlarda tam olarak ifade edilmeden belirlenebilir, yetenek doğuştan gelen bir özelliktir ve kişi onunla doğar, doğuştan bu özelliğe sahip değilseniz sonradan kazanamazsınız (Colvin, 2014).

Beden eğitimi dersleri, ilkokul öğrencilerinin sağlıklı bir vücuda sahip olmaları ve birçok yönden gelişimleri için büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle ilköğretim öğrencilerinde beden eğitimi dersine yönelik tutumların belirlenmesi çok önemlidir. Bu noktada Yetenek Taramasına katılan İlköğretim 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Yetenek Taraması

Günümüzde bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişme ve yeniliklerin toplum üzerindeki etkisini her alanda görmekteyiz. Bu gelişme ve yenilikleri spor açısından incelediğimizde; Antrenman bilimindeki gelişmelere bağlı olarak sporcuların kullandığı yeni teknolojik cihazlar ve sporculara uygulanan antrenman programlarının da sporcularda ciddi performans iyileştirmelerine neden olduğu açıkça görülmektedir. Bu artış, spor müsabakalarında kazanan ile kaybeden arasındaki farkı küçük detayların belirlediği bir dönemin başlamasına neden olmuştur. Son yıllarda yapılan spor organizasyonlarına baktığımızda atletizm ve yüzme gibi spor dallarında milimetre ve sanise farkı; Futbol ve basketbol gibi spor dallarında ise bir takımdaki bir oyuncunun bireysel becerisinin veya yetersizliğinin kazananı belirlediğini görüyoruz. Bu durum yarışmalarda rekabetin ve heyecanın artmasına, dolayısıyla seyirci sayısının artmasına neden olmaktadır. Bu noktada izleyici sayısı ve popüleritesinin artmasıyla birlikte spor, ülkelerin güçlerini göstermeye çalıştıkları milyar dolarlık bir endüstri ve siyasi arenaya dönüşmüştür (Dodds, 2014).

Son yıllarda sporun hem tanıtımından hem de ticari faydalarından yararlanmak isteyen ülkeler veya kulüpler, tesis ve sporculara önemli yatırımlar yapmaktadır. Ancak bu yatırımlar arasında başarının anahtarı olan sporcuya yapılan yatırım en büyük paya sahiptir. Köklü spor kulüplerine baktığımızda başarılı sonuçlara ulaşmak için genellikle iki farklı yöntemi benimsediklerini görüyoruz. Bu yöntemlerden birincisi, mali durum yeterliyse en pratik olanı; mevcut spor dalında başarılı ve parlayan yıldız sporcuları yüksek fiyatlara transfer etmektir. İkinci sırada ise yetenekli sporcuları genç yaşta geniş bir scouting sistemi ile tespit edip altyapılarına dahil ederek kendi yıldızlarını yaratmaları yer alıyor. İkinci yöntemi kullanan kulüplerin başarılı olması için çaba ve zaman gerektirse de, elde ettikleri sportif başarılarından veya sporcuların transferlerinden elde ettikleri maddi kazançlar açısından diğer kulüplere göre daha avantajlı oldukları söylenebilir (Müniroğlu ve Özen, 2017).

Çocuklukta yeteneğin ortaya çıkması için düzenli fiziksel aktivite, oyun ve spora alışmak gerekir. Araştırmalar, çocukluk döneminde düzenli bir fiziksel aktivite

alışkanlığı olmayan kişilerin gelecekte düzenli egzersiz yapma olasılıklarının %10 oranında daha az olduğunu göstermiştir. 10 yaşın üzerindeki çocukların büyük çoğunluğu fiziksel olarak yeterince hareket etmemektedir. Çocukların ekran karşısında geçirdikleri zamanın artmasıyla yağ dokusunda artış, hareketlilikte azalma, kan basıncında azalma ve obezite olma yolunda büyük sorunlara neden olur. Çocukların ekran başında geçirdikleri süre gün içerisinde en fazla 1 saat olmalıdır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO), çocukluk çağı obezitesini 21. yüzyılın en önemli küresel sorunlarından biri olarak görmektedir (WHO, 2016). Düzenli sporla ilgili faaliyetlerde bulunan 7-12 yaşındaki 6.000'den fazla çocuk üzerinde yapılan geniş bir çalışmada, 9-12 yaşındaki çocuklarda spora yakınlığın vücut yağ yüzdesi ile güçlü bir şekilde ters ilişkili olduğu sonucuna varılmıştır. Çocukların mevcut durumunu değerlendirip, yetenekleri seçerken sağlıklı ve yaşayabilir çocuklara sahip olmamız gerektiğini bilmeliyiz. Genel popülasyonda ne kadar sağlıklı çocuk varsa, yetenek seçimi ve oryantasyon sürecinde menü o kadar zengin olacaktır (Müniroğlu, 2019).

Yetenek kelimesiyle ne demek istediğimizi netleştirmemiz gerekiyor. İnsanların mükemmelliği ifade etmek veya seçkin sanatçıları tanımlamak için sıklıkla kullandıkları yetenek "Red Sox takımı dış sahada çok yetenekli", takımın dış saha oyuncularının performansının çok iyi olduğu anlamına ve sporcuların bireysel yeteneklerinin üst seviyede olduğunu bize gösterebilir. Yetenek, bir şeyi çoğundan daha iyi yapmamızı sağlayan doğal bir beceridir. Bu oldukça geniş bir kavramdır; Golf oynamak, satış yapmak, beste yapmak, bir iş yürütmek yetenek kavramlarının farklı sektörlerdeki tanımı olabilir. Beceriler tam olarak ifade edilmeden erken yaşta belirlenebilir, yetenek doğuştan gelen bir niteliktir ve gelişime açıktır (Colvin, 2014).

2.1.1. Sporda Yetenek Seçimi

Günümüzde bilim ve teknolojiye hızlı gelişme ve yeniliklerin toplum üzerindeki etkilerini her alanda görmekteyiz. Bu gelişme ve yenilikleri sporla ilgili olarak inceleyecek olursak; antrenman bilimindeki gelişmelere bağlı olarak sporcuların kullandığı yeni teknolojik cihazlar ve sporculara uygulanan antrenman programlarının sporcuların performanslarında ciddi bir iyileşmeye neden olduğu açıkça görülmekte ve bilinmektedir. Bu performans önlemleri atletik yarışmalarda kazananlar ve kaybedenler arasında fark yaratabileceği bir dönemi başlattı. Son yıllarda gerçekleşen spor organizasyonlarına bakacak olursak teknolojiyi kullanan

Ülkelerin spordaki başarı oranlarında da gözle görülür bir artış olduğunu görmekteyiz (Ericsson, 1993).

Son yıllarda sporun hem tanıtım hem de ticari faydalarından yararlanmak isteyen ülkeler veya kulüpler, tesislere ve insan kaynaklarına önemli yatırımlar yapmaktadır. lkeler olimpik sporcu yetiştirmek için yeni atılımlar geliştirmektedir; antrenman ve ma tesisleri, performans testleri, sporcu hastaneleri, olimpiyat hazırlama merkezleri vb. gibi birçok farklı yatırım yapılmaktadır(Colvin, 2014). Çocuklukta yeteneğin gelişmesi için düzenli fiziksel aktivite, oyun ve spora alışmak gerekir. Araştırmalar, ocukluk döneminde düzenli egzersiz yapmayan kişilerin gelecekte düzenli egzersiz yapma olasılıklarının %10 daha fazla olduğunu göstermiştir. 10 yaşın üzerindeki çocukların büyük çoğunluğu fiziksel olarak yeterince aktif olmadıkları bilinmektedir (Müniroğlu, 2019).

Yetenek kelimesiyle ne demek istediğimizi netleştirmemiz gerekiyor. Yeteneğin spordaki karşılığı iyi bir şekilde bilmeliyiz ve bu doğrultuda yetenek seçimi parametrelerini uygulamalıyız. Yetenek taramasını belirleyen doğru parametreler ve aşamalar çocukların doğru zamanda doğru branşa yönlendirilerek alt yapısı hazırlanmış sistemli tesislerde alacakları bilimsel eğitim sonucunda başarısız olma ihtimalini oldukça düşük hale getirecektir (Colvin, 2014).

2.1.2. Dünyada Yetenek Seçimi Modelleri

Yetenek seçimi ve oryantasyon sürecinin tarihsel gelişimini inceleyecek olursak, üstün yetenekli bireyleri belirlemeye yönelik ilk girişimlere ilişkin bilgiler antik Çin ve antik Yunan kayıtlarında bulunabilir. Bireylerin zihinsel, kişisel ve fiziksel farklılıklarını ölçerek yeteneklerini belirlemeye yönelik ilk deneysel çalışmaların 2000-2500 yıl önce yapıldığı tespit edilmiştir. Özellikle 18. yüzyılda Aydınlanma'nın başlangıcı ve ardından 19. yüzyılda. Sanayi Devrimi ile bilim ve sanatta yetenekli insanların gelişimi için uygun ereve koşullar oluşturulmuştur. Üstün zekalıların buluşları ve eserleri, ülkelerini ticarete, sanayide ve sanatta diğer ülkelerden bir adım ne çıkarmıştır. II. İkinci Dünya Savaşı sırasında orduda yenilik yapılarak yetenekli kişileri belirlemek için araştırmalar yapıldı. Soğuk Savaş yıllarında (1947-1991), Olimpiyat Oyunlarının ve Dünya şampiyonalarının g gösterisi arenası haline geldiği yıllarda, 1970'lerden itibaren Doğu Almanya ve Doğu Bloku lkelerinde yetenek seçimi ve oryantasyon çalışmalarına büyük önem verildi. Sporda yetenek seçimi ve oryantasyon konusunda birçok araştırmacı, deneysel ve

betimleyici çalışmalar yapmıştır. 1970'lerde araştırmacılar, özellikle yetenek seçimi ve oryantasyonda gelecekteki performans düzeylerini tahmin etmek için modeller geliştirmeye çalıştılar (Müniroğlu ve Özen, 2017). Spordaki performans potansiyelinin erken fark edilmesi, sporcuların doğru spora yönlendirilmesi ve optimal başarının elde edilmesi yetenek seçiminin temelidir. Bu amaçla farklı sektörlerde performans kriterleri belirlenmeli ve buna göre yetenek seçimi yapılmalıdır. Bunun için okul öncesi ve ilkokul çağındaki çocukların motor becerileri, genel fiziksel parametreleri ve fiziksel gelişimleri hakkında kapsamlı bilgiler elde etmeleri için birçok testten geçmeleri gerekir. Yüksek sportif başarı elde etmek, spora erken bir yönelimle yakından bağlantılıdır. Spor biliminin en önemli kaygısı, çocukları ve gençleri en üst düzeyde performans gösterebilecekleri yerlere yönlendirmektir. Bu nedenle çocukları başarılı olabilecekleri yerlere mümkün olduğunca erken yönlendirmek önemli bir unsurdur. Yetenek seçimi ve adaptasyon sürecinde farklı yaklaşımlar da bulunmaktadır (Ayan ve Mülazımoğlu, 2009).

Toplumların çocuk ve gençlerin yetenek seçme ve yönlendirme süreçlerine yaklaşımları, yaşadıkları ülkenin coğrafi, ekonomik, politik ve kültürel özelliklerine göre farklılık göstermektedir. Bu nedenle her ülkenin kendine özgü uygulamaları olsa da yetenek seçimi konusunda farklı yaklaşımlardan da söz edilebilir. Değişen tarihsel ve coğrafi koşullar nedeniyle ülkelerin yetenek seçimi ve oryantasyonu konusunda farklı yol ve yaklaşımlar sergilediklerini görmekteyiz (Balgı, 2009).

Almanya Modeli

Bu modelin temelleri ve organizasyon yapısı Doğu Almanya döneminde oluşturulmuştur. Yeteneğe psikolojik, genetik ve sosyolojik faktörlerden etkilenen çok boyutlu bir yapı içinde baktılar. Yeteneğin bilimsel testler ve deneyimli koçların gözlemleri yoluyla keşfedilebileceği fikrini desteklediler. Bu model, okullarda zorunlu beden eğitimi derslerinde yetenekli çocukların belirlenmesi ve yetenekli çocukların sporun farklı dallarında kurulan sistem takımlarına yönlendirilmesi esasına dayanmaktadır. Modelin her aşamasında bilimsel çalışmalara dayalı farklı eğitim ve öğretim programları uygulanmakta, uygun olmayanlar her aşamada seçimlerle elenmektedir. Yetenekli sporcuların yetiştirilmesi ve tespit edilmesi için her yaş grubu için ayrı yarışmalar düzenlenir ve bu yarışmalar devlet tarafından finanse edilir. Peltola, Doğu Almanya modelini iki adımda açıkladı (Müniroğlu, 2020).

Amerika Birleşik Devletler Modeli

Amerika Birleşik Devletleri'nde yetenek seçimi ve oryantasyon konusundaki en önemli gelişme, basketbol ve voleybol gibi alanlara özel olarak tasarlanmış yetenek seçim testlerinin geliştirilmesidir. Dünyanın en iyi basketbol ligi olarak kabul edilen American National Basket League'e (NBA) draft edilen tecrübesiz oyuncular, kariyerleri ne olursa olsun tekrar fiziksel testlerden geçmek zorunda kalıyor. Bunlar basketbola özgü teknik beceri testleri, 20 metre mekik testi, antropometrik ölçümler, çabukluk, çeviklik ve sürat testleridir (Aracı, 2000).

Avustralya Modeli

1970'lerde ve 1980'lerde Avustralya'daki Olimpiyat Oyunlarında ve Dünya Şampiyonalarında elde edilen başarısız sonuçların ardından, uluslararası atlet olma potansiyeline sahip gençlerin yeteneklerini belirlemek ve geliştirmek için bir model geliştirme girişimleri yapıldı. Özellikle, 2000 yılında, Sidney Olimpiyatları'nda yarışacak en iyi sporcuları yetiştirmek için devlet bütçesinden önemli fonlar tahsis edildi. Ayrıca sürekli rekabet ortamı yaratmak için birçok alanda spor kulüpleri kurulmuş ve ligler düzenlenmiştir. Avustralya modelinde başarının anahtarı, en doğru tahmin için performansı ölçmektir. Bu doğrultuda fizyolojik, psikolojik, bilişsel, kinestetik ve sosyolojik faktörler dikkate alınarak performansın en doğru şekilde nasıl ölçüleceği sorusuna multidisipliner bir yaklaşım geliştirilmiştir (Müniroğlu, 2020).

Çin Modeli

1985 yılında dört aşamalı olarak planlanan model, bilimsel ve geleneksel bir yapıya sahiptir. Çocukların yaş gruplarına ayrıldığı modelde asıl uygulama alanı okuldur. Eğitim programları okul sistemini temel aldığı için çocukların yetenek gelişimini destekleyecek şekilde yapılandırılmıştır. İnsan kaynakları açısından en zengin ülke olduğu için yetenek seçiminde doğal seleksiyon yöntemi kullanılmıştır. Ancak oryantasyon aşamasında çocuğun özelliklerine uygun spor dallarının seçilmesinde beden eğitimi öğretmenlerinin önerileri etkili olmaktadır (Hassandra, 2003).

Büyük Britanya Modeli

Dünya Klasında Performans Programı: Birleşik Krallık'taki tüm çocuklar ve gençler arasında uluslararası düzeyde başarılı sporcuları belirlemek ve eğitmek için

uygulanmaktadır. Devlet fonları, en iyi antrenörlerin ve spor profesyonellerinin işe alınmasını ve engelli sporcuların programa dahil edilmesini sağlamıştır.

Dünya Klasında Potansiyel Program: 8 yıl sürecek olan sonraki iki Olimpiyat Oyununda madalya kazanma potansiyeli olan yetenekli sporcuları belirlemek ve geliştirmek için yalnızca Birleşik Krallık'ta uygulandı (Hassandra, 2003).

Kanada (LTADM) Modeli

En iyi sporcular yetiştirilirken en önemli çerçeve koşullar oluşturulmuş ve sektöre özel Uzun Vadeli Sporcu Geliştirme Modelleri (LTADM) kullanılmıştır. Bu model, sporcuların her aşamada doğru kararı vermeleri için bir rehber veya yol haritasıdır. 2013 yılında Balyi ve ark. modelin yapısını ve özelliklerini detaylı bir şekilde anlatan “Uzun Süreli Sporcu Gelişimi” kitabı Türkçeye çevrilerek yayınlanmıştır. Uzun Süreli Sporcu Gelişimi modelindeki aşamalar, biyolojik yaşlarına bağlı olarak 4-6 yaş arası çocuklarda ilgi ve istek uyandıran eğlenceli aktiviteler ve çevikliği, dengeyi, koordinasyonu ve hızlı gelişimi destekleyen aktivitelerle başlar. Özellikle kız çocuklarında 8-11, erkek çocuklarında 9-12 yaşları ergenlik öncesi öğrenmenin altın çağı olarak kabul edilmekte ve bu aşamada çocuklar kulüplerde, okullarda veya spor merkezlerinde sektöre özel destek programlarına kabul edilmektedir. Antrenörlerin uzun süreli gözlemsel değerlendirmeleri sonucunda en iyi sporcu olma potansiyeline sahip 12-16 yaş arası çocukların spor merkezlerine getirilerek orada kalmaları, olası risk ve problemlerin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. 16-21 yaş arası üstün yetenekli gençler, en iyi sporcular olmak için çeşitli koşullarda yarışmalarda veya yarışmalarda öğrendikleri teknik ve taktik becerileri başarıyla uygulamak için yoğun bir eğitimden geçerler. 18-19 yaş arası gençler, deneyimli antrenörler eşliğinde profesyonel kulüplerde antrenmanlara başlıyor, milli takımlara seçiliyor ve uluslararası müsabakalarda yer almaya hazırlanıyor. Bu modele dahil olan çocukların hepsi elit sporcular olamasa da, yaşamları boyunca sağlıklı bir zihniyetle egzersiz yapmalarını sağlamaya çalışırlar (Balti vd., 2016.)

Rus (Sovyet) Modeli

Sovyetler Birliği'nde uzun yıllar süren bilimsel araştırmaların ve önemli yatırımların sonucu olan bu model, birçok Sovyet Olimpiyat şampiyonunun yetiştirilmesine, birçok alanda rekorlar kırmasına ve sayısız madalya kazanmasına

yardımcı oldu. Bu harika performanslar nedeniyle modele spor makinesi adı verildi. Mükemmel kabul edilen bu model, Sovyetler Birliği ve müttefikleri Romanya, Bulgaristan ve Çin gibi birçok ülkede benimsenmiş ve uygulanmaya çalışılmıştır. Birliğin 1991 yılında dağılmasından sonra beklentilerin aksine madalya ve şampiyonluklar bu modelin yerleşik etkisiyle devam etmiştir. Ancak ekonomik zorluklar nedeniyle birçok seçkin sporcu ve antrenör başka ülkelere gitti (Açıkada, 2003)

2.1.3. Sporda Yetenek Seçimi Kriterleri

Sportif yetenek, kalıtsal veya kazanılmış davranış sorunları nedeniyle, spor performansı için özel bir eğilim veya yüksek bir eğilim gösteren kişileri ifade eder. Bu tanımla birlikte “sportif yetenek” değerlendirmesinin farklı performans sınıflandırmaları ve seviyeleri ile ilişkilendirilebileceği akılda tutulmalıdır. Normal değer standartlarının ötesinde belirli bir yöne yönlendirilen, ancak henüz tam olarak olgunlaşmamış ve gelişme kapasitesine sahip olmayan bir eğilimi ifade eden yetenek seçim kriterleri her ülkede farklı şekilde uygulanabilmektedir (Kula, 2019).

Sporda yetenek, sporcunun fiziksel özelliklerinin yanı sıra bilişsel ve duygusal uygunluk düzeylerinin de incelenmesini gerektiren çok boyutlu bir konudur. Spor biliminde yetenek, kişinin antropometrik özellikleri ve psikomotor yetenekleri incelenerek spora uygunluk açısından genel yetenek ve sportif yetenek açısından özel yetenek olmak üzere iki farklı boyutta incelenir.

Genel performans atletik yetenek denilince akla ilk olarak kuvvet, dayanıklılık, hız ve koordinasyon gibi biyomotor beceriler gelir. Biyomotor Bilimciler farklı şekillerde sınıflandırma yaparlar. Ancak bu sınıflandırmalar arasında en çok kabul gören koşullu ve eşgüdümlü beceriler olarak yapılan sınıflandırmadır. Koşullu ve koordine edici yetenekler, sporcunun performans ve başarı şansının genel belirleyicisi ve temelidir. Koordinasyon yetenekleri tüm sporlar için genel bir beceri parametresi olarak kabul edilir ve tüm sporlarda koordinasyon becerileri ön plana çıkar. Koordinasyon, sporcunun çeşitli koşullarda motor becerileri gerçekleştirirken hareketleri hızlı, dengeli ve ekonomik bir şekilde gerçekleştirme yeteneğidir. Koordinasyon becerileri, denge, beklenti, ritim, tepki ve koşullandırma yeteneği ile de ilişkili olduğuna inanılan hareketlilik ve esneklik yaratır. Bu beceriler, koşullu beceriler kadar performans belirleyicidir. Özellikle sporda temel tekniklerin öğrenilme hızını ve hareketlerin kalitesini belirler. Kalıtsal özellikler, koşullu

becerilerde olduğu gibi koordinasyon becerilerinde baskındır ve çevresel etkileşim ve eğitim yoluyla belirginleşir (Javilvand, 2015).

Denge: İnsanlarda denge, “dış güçler karşısında vücudun destek noktalarındaki merkezi konumunu sürdürme ve koruma yeteneği” olarak tanımlanır (Kula, 2019).

Beklenti: Bireyin bir motor eylemi gerçekleştirmeden önce karşılaşacağı olay veya durumu önceden tahmin ederek ve görselleştirerek daha hızlı tepki vermesini sağlayan zihinsel bir süreçtir (Kula, 2019).

Ritim: Bedensel hareketlerin fiziksel bir süreç veya müzikal bir ritim ile senkronizasyonu olarak tanımlanır (Kula, 2019).

Tepki: Tepki terimi, duyu organları tarafından alınan bir veya daha fazla uyarının merkezi sinir sistemine iletilmesine, tepkinin beyinde belirlenip kasa iletilmesine ve hareketin başlamasına kadar süren süreci tanımlar (Kula, 2019).

2.1.4. Gençlik Spor Bakanlığı Yetenek Seçimi Projesi

Osmanlı Devleti'nin kuruluş günlerinden geçmişe kadar askeri ve eğlence amaçlı yapılan binicilik, okçuluk ve güreş gibi sporlar, yönetim ve kar amacı gütmeyen faaliyetlerdir. Özellikle Orhan Bey zamanında medreselerde ve enderun okullarında beden eğitimi dersleri verilmeye başlandı. Orhan Bey'den bu yana farklı bölgelerde kurulan "spor locası" adı verilen kuruluşlarda sporcular yetiştirilmiş ve müsabakalar yapılmıştır. Spor kulüplerinde güreşler ağırlıklı olarak okçuluk ve cirit atma alanlarında yapılırdı. Localarda sporcuları seçmek ve eğitmek için kendi yöntemlerine sahipti. İstanbul'un fethinden sonra spor zaviyelerinin hızla artmasıyla birlikte büyük turnuvalar ortaklaşa düzenlenmiş ve tekkeler arasında ciddi bir rekabet ortaya çıkmıştır. Turnuvalarda ve antrenman localarında şampiyonluklar kazanan sporcular, halk tarafından büyük saygı gördü. Bu da ülkemizde yetenek seçme ve yönlendirmede ilk oluşumun spor kulüpleri olduğunu göstermektedir. Ülkemizde modern sporla ilgili çalışmalarının başlangıcı 1869 yılında olmuştur. Okullarda spor o dönemde yurt dışından öğretmenlik yapmak üzere uzman öğretmenler getirilerek uygulandı. İlerleyen dönemde halkın spora ilgisi artmış ve örgütlü organizasyonların yanı sıra özel spor okulları ve spor kulüpleri ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu dönemde Selim Sırrı Tarcan yurt dışında beden eğitimi ve spor alanında yüksek öğrenim gördü ve Türkiye'ye geldi. Döndükten sonra, çalışmaları ve girişimleri,

ülkede beden ve spor eğitimine bilimsel bir araştırma yaklaşımının getirilmesine yol açtı (Diker, 2016).

1938 tarihli 3530 sayılı Beden Eğitimi Kanunu'nun 4'üncü maddesi ile gençlerin spor kulüplerinde ve boş zamanlarında spor yapmalarını zorunlu hale getirdiler. Futbol, kayak, güreş, okçuluk, cirit atma gibi birçok alanda sporcu yetiştirilmiştir (İnceoğlu, 2010). Sporcuların örgütlenmesi için spor merkezleri açılmış, devlet denetiminde sporcuların gelişimine yönelik programlar yürütülmüştür. Sporda yetenek seçimi ve oryantasyon açısından, bu çalışmalar yetenekli sporcuları ülke genelinde geliştirmeleri ve sergilemeleri için bir ortam yaratmıştır. Bunu sağlamak için önemli adımlar atıldı. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) arasındaki Soğuk Savaş yıllarında rekabetin spora yansması ile uluslararası spor organizasyonlarında başarılar elde edilmiştir. Elde edilen başarılar birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de büyük önem kazanmıştır. Ancak bu yıllarda küresel ekonomik zorluklar spor yatırımlarındaki gerilemeyi de etkilemiştir (Ayan ve Mülazımoğlu, 2009).

2.1.5. Gençlik Spor Bakanlığı Yetenek Seçimi Projesinin Yürütülmesi

2011-2013 yılları arasında Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği (Tüfad) 50. Yıl Programı kapsamında 8 akademisyen ile yaptığı çalışma sonucu 760 sayfa genç futbol eğitimi hazırladı. Bu projede, 5-10-20-30 metre sürat koşuları, ağırlık istasyonları, dayanıklılık antrenmanı istasyonları ile yetenek seçimi ve oryantasyon sürecini tamamlayabilecek bir futbol tabanı uyguladı.

2013 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığı geleceğin şampiyonlarını yetiştirecek bir yeni çalışmasını tanıttı. Olimpiyat Hazırlık Merkezleri (TOHM) adı verilen proje sayesinde yeni nesiller yaratmak için hazırlıklar planlandı.

Yetenek Taramasında 81 ilde 17 yaş altı sporcuların taranması, yetenekli, başarılı sporcuların performansına göre aşamalara alınarak spor yaşamlarını sürdürmelerinin sağlanmasının yani sıra olimpiyat hazırlık merkezlerinde olimpiyatlara direkt başarı getirecek sporcuların seçimi öncelikli olmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında 2016 yılında imzalanan 4962193 sayılı “İşbirliği Protokolü” ile okul çağındaki çocukların spor yapmalarının sağlanması ve yeteneklerine uygun spor dallarına yönlendirilmesi planlanmaktadır. . Bu protokol, her öğrencinin ilk ve ortaokul yıllarını kapsayan en

az bir beden eğitimi branşına 8 yıl devam etmesini sağlamak için tasarlanmıştır. Yetenek seçimi ve oryantasyon çalışmaları kapsamında her yıl Eylül-Kasım ayları arasında tüm beşinci sınıf öğrencilerine yönelik atletik yetenek sınavları planlanmaktadır.

26 Nisan 2019 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı ve T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında işbirliği belgesi imzalandı. Günlüğün amacı; Okullarda yeterli fiziki ve eğitim altyapısının oluşturulması, halk sporlarının yaygınlaştırılması, öğrencilere sporun erken yaşta tanıtılması ve yetenekli öğrencilerin keşfedilmesi, öğrencilerin spor faaliyetlerine erişimlerinin sağlanması, beden eğitimi alanında ihtiyaç duyulan alanlarda kalifiye eleman yetiştirilmesi, sporun güçlendirilmesi Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında işbirliği. Bu protokol kapsamında öğrencilere küçük yaşlardan itibaren sporla tanıştırılmalı, yetenekli öğrenciler keşfedilmeli, okullarda spor ve eğitim altyapısı sağlanmalı, spor ve beden eğitimi personeli yetiştirilmelidir. Protokolün 6. maddesinde “Türkiye Atletik Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Projesi”nin yürütülmesine karar verildi (Anonim, 2019).

2.2. Beden Eğitimi ve Spor

Ülkemizde beden eğitimi ve spor derslerinin bugünkü konumuna gelmesi ve okul müfredatlarında yerini alması çok uzun zaman almıştır (Bilge, 1988).

Beden eğitimi etkinlikleri, bireylerin aktif olma, motor becerilerine uygun deneyimler kazanma, mücadele etme, takdir edilme, arkadaşlarıyla birlikte olma gibi bazı ihtiyaçlarını karşılar. Beden eğitiminin temel amacı, bireylerin bilişsel, psikomotor ve duyuşsal gelişimini en üst düzeye çıkarmaktır. Ayrıca beden eğitimi ve spor dersleri öğrencilere sağlık, estetik, güç, kuvvet, özgüven, yeteneklerinin farkında olma gibi becerileri kazandırmaktadır (İrez, 2012).

Beden eğitimi ve spor, sağlıklı insan yetiştirmede beslenme ile birlikte en önemli etkinliklerdir. Beden eğitiminin kişilik, karakter, dürüstlük, olumlu benlik saygısı, güven ve sorumluluk kazanmada çok önemli olduğu toplumumuz tarafından doğrulanmıştır (Kus, 1993).

Beden eğitimi, kişinin beden ve ruh sağlığını ve beden becerilerini geliştirmeye yönelik, katılımcıların çevre koşullarına ve özelliklerine göre gerektiğinde esneklik sağlayan, kişinin isteklerine göre değiştirilebilen kuralları olan etkinliklerin tümünü

kapsar. katılımcılar (Aracı, 2001). Beden eğitimi, kişinin fiziksel gelişimine katkıda bulunmak ve ruh sağlığına dikkat ederek mutlu bir vatandaş yaratmak için yapılan eğitimidir (Kale ve Ersen, 2003).

Çağımızın gerektirdiği modern eğitim sisteminde beden eğitiminin, öğrencilerin fiziksel etkinliklerle olgunlaşmasına ve gelişmesine dokunan eğitim programlarının tamamlayıcı bir yapısı olduğu belirtilmektedir (Darst ve Pangrazi, 2009).

Spor toplumun yapı taşıdır. Spor, kültürün vazgeçilmez bir unsuru haline gelmiştir. Bireyin planlı bir ortamda fiziksel aktivitelerinin bazı kurallarla yarışma ve gösteri niteliğine dayandığı söylenmektedir. Toplumun ya da bireylerin yaşamını sürdürme çabası olarak ortaya çıkan spor, zamanla bireysel ve takım olarak yapılabilecek bir yapıya dönüşmüş ve insanlar arasındaki sosyal iletişimi artırmaya yönelik planlı etkinliklerle oynanmaya başlanmıştır. toplumları ve barış ortamını yaratmaktır (Kangalgil, 2006).

Spor, beden eğitimi etkinliklerinin özelleştirilmesiyle bazı branşlara ayrılan, üst düzeyde yapıldığında fizyolojik, psikolojik, estetik ve teknik becerilerin rekabette ön planda olduğu ve değişmez kurallarla çevrili etkinliklerdir. Rekabet etmek ve rekabet ederken kazanmak en temel hedeflerinden biridir (Aracı,2000). Başka bir tanıma göre; Bireyin fiziksel aktivitelerini, motorik becerilerini, zihinsel, psikolojik ve sosyal davranışlarını belirli planlar dahilinde geliştiren ve bu özelliklerin belirli kurallar dahilinde rekabet etmesini amaçlayan biyolojik, pedagojik ve sosyal bir çabadır (Çelik, 2011).

Spor, belirli kuralları olan, belirli bir plana bağlı olarak, genellikle rekabet amacıyla, bireyin zevk ve arzusu için yapılan fiziksel aktiviteler olarak açıklanmaktadır. Spor, bireyi hem fiziksel hem de zihinsel olarak geliştirirken, iş hayatında kişisel gelişim ve sosyalleşmeyi sağlayan ve çalışma gücünü artıran bir kavram olarak da açıklanmaktadır (Günay, 2013).

Farklı bir yaklaşıma göre ise sporun, bireylerin ruh ve beden sağlığını iyileştiren, insanları savaşa hazırlayan, milli ve otoriter bir devlet tarafından milli birliği organize eden bir eğitim aracı olduğu söylenmektedir (Güllü, 2009).

Beden eğitimi ve spor mutlaka eğitim hayatının her kademesinde yer almalıdır. Tüm insanlara ulaşıp yetenekleri ortaya çıkarılmalı ve öğrencilerin enerjilerini

serbest bırakmalarına fırsat verilmelidir. Fırsatlar sadece yetenekli bireylere değil, yeteneklerinin farkında olmayan bireylere de verilmelidir. Her öğrenciye becerileri için fırsatlar verilmeli ve bireysel planlama yapılmalıdır.

Tüm tanımlar incelendiğinde; Beden eğitimi, farklı fiziksel aktiviteler yoluyla bireyin bilişsel, duyuşsal ve fiziksel gelişimini sağlamaktır. Amaçlar doğrultusunda belirli bir plan ve program dahilinde yürütülen eğitim sürecidir. Spor ise farklı amaç, değer ve yaptırımlar tarafından yönlendirilen, performans ilkesine dayalı, bilinçli olarak engellerin ortaya çıkmasını amaçlayan, bu engelleri yaratan ve üstesinden gelen fiziksel aktivitelerdir (Güneş, 2003).

Beden eğitimi, kişinin beden ve ruh sağlığını geliştirmek için ihtiyaç duyulduğunda, çevresel faktörlere ve ilgili kişilerin özelliklerine göre değişebilen, elastik kurallara, oyun ve jimnastik, bedensel hareketlerdir. Beden eğitimi genel eğitimin bir parçasıdır. Bireyin gelişimsel özelliklerinin farkında olmak, toplumda sağlıklı, güzel ahlaklı, mutlu ve dengeli bir kişiliğe sahip bireyler olarak yetişmelerini sağlar (Hünük, 2006).

Beden eğitimi, milli eğitimin temel ilkelerine uygun olarak, kişinin beden, ruh ve düşünce gelişimini bir bütün olarak gerçekleştirmektir. Toplumla uyum içinde yaşamak, karşılıklı ilişkilerde olumlu örnek olmak, yardım etmeyi sevmek, insanlara ve haklarına saygı duymak, ruhen ve bedenen sağlıklı olmaktır (Karadağ, 2012).

Beden eğitimi, kişinin beden ve ruh sağlığını geliştirmek için ihtiyaç duyulduğunda, çevresel faktörlere ve ilgili kişilerin özelliklerine göre değişebilen, elastik kurallara, oyun ve jimnastik, bedensel hareketler (Karakoç, 2009).

Beden eğitimi, milli eğitimin temel ilkelerine uygun olarak, kişinin beden, ruh ve düşünce gelişimini bir bütün olarak gerçekleştirmektir. Toplumla uyum içinde yaşamak, karşılıklı ilişkilerde olumlu örnek olmak, yardım etmeyi sevmek, insanlara ve haklarına saygı duymak, ruhen ve bedenen sağlıklı olmaktır (Kangalgil, 2006).

Bireylerin gelişimleri sırasındaki özellikleri dikkate alındığında, birey ve toplum için mutlu ve sağlıklı, iyi karakterli, ahlaklı ve dengeli bir kişiliğe sahip olmanın yanı sıra üretken, yaratıcı gücü yüksek, yapıcı bireyler, toplumun kültürlerini benimseyen, modern demokratik yaşamın sağladığı tutumdur. Edinilmiş ve kazanılmış davranışlara sahip bireyler olarak yetişmeleri beklenen kişilik eğitimidir (MEB, 2000).

Beden eğitimi, fiziksel, zihinsel ve sosyal davranış ve tutumların kazandırılmasına yönelik çalışmaların tümüdür. Bedenimiz, beden eğitimi sürecinde amaçlarımız için kullandığımız bir araçtır. Vücudumuzdaki büyük kas gruplarını ve hareket kabiliyetimizi kullanarak fiziksel beceri kazanma sürecidir. Bu süreçte hareket etmek tamamen doğal bir kazançtır. Beden eğitimi vücudumuzu eğitmektir. Beden eğitimi, bireyin vücudunun bir bütün olarak kas sistemi aracılığıyla fiziksel, ruhsal, sosyal ve sosyal bütünlüğüne önem vererek, sağlıklı ve iyi durumda olmasını sağlayarak toplumda mutlu bir birey olmasını sağlamak için verilen eğitimidir. bireyin gelişimi. Beden eğitiminde bedenimizin ve kişiliğimizin eğitimi için kullandığımız bir araçtır. Eğitimin amaçlarına yakın bir tanımla beden eğitimi, vücudun sağlıklı, fiziksel olarak güçlü, kişilik, yüksek ahlaklı ve mutlu bireyler olarak gelişmesine yardımcı olmak ve bu değerleri kazandırmak için verilen eğitimidir (MEGSB Kurumsal ve İşlevsel Analiz, 2010).

2.2.1. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi

Sporgünümüzde bireylerin sağlığı için oldukça önemlidir. Beden eğitimi ve sporun bireyi bir bütün olarak geliştiren faydaları oldukça fazladır. Bu nedenle spor ve spor, genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Günümüzde beden eğitimi ve spor, bireyleri ruh ve beden sağlığına kavuşturan ve yetiştirmekte olduğumuz yeni nesillerin temelini oluşturan bir aktivite planı olarak kabul edilmektedir. Beden eğitimi ve spor, çocuklarımızın sağlıklı bir vücuda ve güçlü bir metabolizmaya sahip olmalarını sağlar. Ayrıca çocuklarımızın yoğun ve stresli eğitim hayatlarında oluşan eğitim sürecinde teknolojinin ve değişen yaşam koşullarının olumsuz etkilerinin ve psikolojik sorunlarının giderilmesine yardımcı olur. Beden eğitimi derslerinde performans değerlendirilirken çocukların gelişim özellikleri ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulur. Beden eğitimi dersleri, bireylere temel hareket ve bilgi becerileri ile fiziksel aktivitelere katılımı sağlarken, aynı zamanda bireylere sağlıklı yaşamı öğretir. Beden eğitimi ve spor kavramlarının tanımları incelendiğinde birbiriyle ilişkili kavramlar olduğu varsayılmaktadır. Beden eğitimi, vücudu sağlıklı tutmak için yapılan tüm fiziksel hareketleri içerir. Spor ise tamamen teknik, rekabetçi, kural temelli, bireysel veya takım temelli herhangi bir fiziksel aktivitedir. Bu tanımlardan hareketle okullarda beden eğitimi derslerinin ve günlük hayatımızda uyguladığımız tüm spor aktivitelerinin bireyler üzerinde yadsınamaz fizyolojik ve psikolojik etkileri vardır.

Ülkemizdeki eğitim faaliyetlerinin değerlendirilmesinde beden eğitimi ve sporun öneminin vurgulanması gerekmektedir. Beden eğitimi ve spor kavramları iç içe kavramlardır. Eğitim programları ve diğer etkinlikler içinde yer alan beden eğitimi ve spor, bireylerin eğitim alanları üzerinde en etkili ve önemli eğitim biçimidir (Bozdemir, 2012).

Beden eğitimi ve sporun önemi ancak devletin katkı ve desteği ile bu alana verdiği önemle sağlanabilir. Beden eğitimi ve spor eğitimi, her yönüyle sağlıklı, başarılı ve güçlü bir nesil yetiştirmek için bu alanda verilebilecek kaliteli bir eğitim ile mümkündür. Beden eğitimi ve spora verdiğimiz önemle hedefe ulaşabiliriz (Pehlivan, 2005).

2.2.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersi

Beden eğitimi dersleri, ilkokullarda eğitim gören çocuğun gelişimi için gerekli olan oyunların ve serbest hareketlerin okul hayatında yerini almaktadır. Çocukların fiziksel ve psikolojik eğitimlerini sağlayarak spor faaliyetlerine katılmalarını ve bu etkinliklerden keyif almalarını sağlar. Beden eğitimi derslerinde her çocuk yeteneklerini geliştirme fırsatına sahiptir (Güneş, 2003).

Beden eğitimi dersinin günlük ders planlarında belirtildiği gibi dersin adı, dersin süresi, dersin konusu, uygulanacak alan, derste kullanılacak araç ve gereçler, yöntemler dersin öğretiminde kullanılacak olması, dersin amacı ve son olarak dersin amaçları belirli bir plan ve düzen içinde gerçekleştirilir.

Gün içerisinde işlenecek beden eğitimi dersinin konusu belirlendikten sonra öğrencilere işlenecek konu hakkında ön bilgi verilir. Dersin teorik bilgileri öğrencilere aktarıldıktan sonra öğrencileri derse hazırlamak için gerekli fizyolojik ve psikolojik ısınma ve çalışmalar yapılır. Isınma döneminden sonra, yıllık planlarda hazırlanan konular öğrencilerin gelişim özellikleri, bireysel farklılıkları ve hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak belirlenen hafta ve sınıflarda işlenir, dersler altyapı ve imkanlar doğrultusunda işlenir. Okulların. Kurs sonunda fiziksel olarak yorulan öğrenciler desteklenerek derse olan ilgileri desteklenir ve kasları için gerekli olan germe ve gevşeme hareketleri ve eğlenceli eğitici egzersizler ile devamlılıkları sağlanır (Kılıç, 2013).

Beden eğitimi ve spor; Karakter gelişimi, moral ve motivasyon geliştirme, milli duyguları geliştirmiş bir bireyin ve ortak paydaşların varlığı ile doğrudan ilgili olan

önemli eğitim faaliyetleridir. Bu nedenle beden eğitimi ve spor dersleri okul programlarının vazgeçilmez bir unsurunu oluşturmaktadır. Beden eğitimi ve spor dersinin önemli kazanımları bu derste kazanılmazsa diğer derslerin programlarında da kazandırılması mümkün değildir (İnal, 2003).

2.2.3. Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Tarihsel Gelişimi

Ülkemizde beden eğitimi derslerinin günümüzdeki eğitimsel anlamlarına ulaşması ve okul programlarında yer alması uzun bir süreci gerektirmiştir.

Osmanlı Devleti'nde beden eğitimi ve spor, saraydaki okullarda, askeri teşkilatta ve halka eğitim veren tekkelerde yapıldı.

Bir saray okulu olan Enderun'da tatbikat olarak yapılmış ve II. Mahmut döneminde Müzik ve Beden Eğitimi Akademisi olmuş, Binicilik, Güreş, Atlama, Cirit, Okçuluk gibi talimler yapılmıştır.

Askeri kurumlarda, beden eğitimi ve spor, acemi erkek çocuklar ve akrobatlar için askeri eğitim olarak yapıldı.

Tanzimat dönemi, Osmanlı Devleti'nin batıya açıldığı dönem olduğundan, bu dönemde eğitim ve spor alanında birçok yenilik yapılmıştır (Diker, 2016).

1863 yılında Kara Harp Okulu, Deniz Mektebi, Kuleli Lisesi ve diğer askeri liselerde gerekli teçhizat ve tesisler yaptırılarak cimmastik dersleri verilmiştir.

1869 yılında çıkarılan Maarif-i Umumiye Nizamnamesi ile bu uygulama liseleri de kapsayacak şekilde genişletilmiş ve örgün eğitim sisteminin bir parçası olma eğilimine girmiştir (Bozdemir,2012).

1910-1911 yıllarında Maarif Nazırı Emrullah Efendi zamanında ilk lise açılmış ve Terbiye-ibebekiyye adı altında haftada bir saat beden eğitimi dersi verilmiştir.

1913 yılında padişahlarda haftada iki saat beden eğitimi dersi verilirdi.

1915 yılında kadın ve erkek padişahlar haftada bir saat eğitim gördüler.

Darulmuallim ve Darulmuallimat'ta (Kız ve Erkek Öğretmen Okulu) haftada iki saat beden eğitimi dersi vardı.

Cumhuriyet ile birlikte tüm eğitim ve öğretim kurumlarında, Üniversiteler dışında beden eğitimi zorunlu hale getirildi.

14 Ağustos 1923 tarihinde Meclis-i Mebusan Heyeti programının 6. maddesinde beden eğitimi öğretmeni yetiştiren bir mektebin açılacağı ve izcilik faaliyetlerine önem verileceği ve programa ilişkin esasların ortaya konacağı belirtilmiştir. uygulama (Diker, 2016).

1926 yılında okulların müfredatına jimnastik adı altında alınan bu ders daha sonra beden eğitimi dersi olarak değiştirilmiştir (Neyzi, 2008).

2.2.4. İlköğretimde Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Amacı ve Önemi

Sistematik bir şekilde yürütülen Beden Eğitimi dersleri; çocukların hareket kabiliyetini artırmaları, fiziksel uygunluklarını korumaları, sağlık bilgileri edinmeleri, yaşam aktivitelerine ilişkin becerileri geliştirmeleri ve olumlu sosyal beceriler kazanmaları için oldukça faydalıdır.

Çağdaş toplumda eğitimin görevi, çocuğun zihinsel, duygusal (duygusal) ve kinetik (bedensel) yönden gelişmesine ve kendisine, ailesine ve topluma faydalı bir birey olmasına yardımcı olmaktır.

Vücudun genel kan dolaşımına olumlu katkı sağlayan fiziksel aktiviteler; beyne kan akışı, norepinefrin ve endorfin salınımını artırır. Stresi azaltır ve iyi bir ruh halini iyileştirir. Sakinleştirici etki sağlamada ve egzersiz sonrası başarıyı artırmada etkilidir.

Beden Eğitimi; bireyi motor, zihinsel ve duygusal yönden geliştirmeyi amaçlar. Spor eğitimi; bireyleri sadece eğitici ve nitelikli kılacak bilgi ve becerilerle donatmakla kalmaz, aynı zamanda sosyal çevreyi değiştirmeye ve düzenlemeye yardımcı olur. Okul programlarının bir parçası olan Beden Eğitimi, çocukların ve gençlerin bir bütün olarak fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel yönlerini geliştirmelerine yardımcı olan bir derstir. Amaç; Çocuğun fiziksel olarak sağlıklı olmasını ve psiko-motor davranışlarının yeterli düzeyde gelişmesini sağlamaktır.

Çağdaş beden eğitimi sisteminin amacı, genel eğitimin amaçlarına uygun olarak insanların manevi zenginliğini, ahlaki temizliğini ve fiziksel zindeliğini uyumlu bir şekilde geliştirmektir. Ayrıca Beden Eğitimi, modern toplumun oluşumunda ihtiyaç duyulan ruhsal zenginliği, ahlaki temizliği ve bedensel olgunlaşmayı genel eğitim sistemi ile uyumlu bir şekilde geliştirirken, her yönden gelişmiş bir insan olmanın avantajlarını gerçekleştirmeyi amaçlar (Pehlivan, 2005).

2.2.5. İlköğretimde Beden Eğitimi ve Spor Dersinden Beklentiler

İlkokul öğrencilerinin gelişimsel özellikleri çocukluk ve ergenlik döneminin özelliklerini gösterir. İlköğretimin ilk kademesini ve 7-11 yaş grubunu kapsayan bu yıllarda eğitim faaliyetleri ön plandadır. Düşünme becerilerinin somut özellikleri vardır. Çocuk, duyularıyla algıladığı durumlarda düşünebilir ve akıl yürütebilir. Sosyalleşme ve gerçekleştirme isteği çok önemlidir. Akranlarıyla olumlu ilişkiler kurabilir ve onlarla çeşitli ortak etkinliklere katılabilir. Toplumun toplumsal cinsiyete yüklediği değerleri ve toplumsal rolleri öğrenir. Okuma, yazma ve aritmetik gibi temel okul becerilerini geliştirir. Bu temel becerilerin kazanılması, sonraki yıllarda eğitim hayatının temelini oluşturur.

İlköğretimin ikinci aşaması, 12 ila 14 yaşındaki gençlik aşamasını içerir. Vücut özelliklerini etkin bir şekilde kabul eder ve kullanır. Aile içinde duygusal bağımsızlık kazanır. Değerleriniz oluşur ve ahlaki sistem gelişir. İlköğretimin son yılında yani 8. sınıfta meslek seçimi ve karar verme süreci başlamaktadır. Ne olacağına ve hangi liseye gideceğine o karar verir. İlkokul eğitiminin ilk yıllarında fiziksel gelişimin yavaş olması, ergenlik öncesi dönemde hızlı fiziksel, bilişsel ve psikolojik gelişimin göstergesidir. Ergenlik, vücut bu hızlı değişime uyum sağlamaya çalışırken geçer. Bu dönemin olumlu atlatılabilmesi için enerjisini olumlu kullanan faaliyetlere yönlendirilmesi gerekir (Mina, 2009).

Beden eğitimi ve sporun ilkokul çocuklarının gelişimine önemli katkıları olduğu bilinmektedir. Beden eğitimi, öğrencilerin fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimini destekleyen ve vücudun uyumunu destekleyen bir role sahiptir.

Beden eğitimi derslerinde hangi etkinliklerin hangi yaşta ve hangi sıklıkta sunulduğu kişinin gelişim özellikleri ile yakından ilişkilidir. Bu bağlamda ilkokul, lise ve okul öncesi eğitim programlarında etkinlik oranları çocukların yaş dönemlerine ve gelişim özelliklerine göre belirlenebilir (Yeşilyaprak, 2004).

İlköğretim okullarında beden eğitimi programları teorik olarak birinci düzeyde beden eğitime odaklanır ve ikinci düzeyde beden eğitiminin yanında beden eğitime daha fazla yer verilir. İlköğretimde beden eğitimi uygulamalarına bakacak olursak; Beden eğitimi ve sporun hem birinci hem de ikinci düzeyde birlikte ele alındığı görülmektedir. Beden eğitimi öğretmeni “çocukların gelişimine uygun etkinlikler seçme” ilkesini ders planlarına yansıtmakla yükümlüdür. Günümüzde

beden eğitimi ve spor programları, çağdaş eğitim programından miras kalan, bedensel gelişmelerinin yanı sıra duygusal ve sosyal ihtiyaçlarını da karşılamaya yönelik bir anlayışa uygun olarak geliştirilmelidir. Beden eğitimi programı yaklaşık yirmi yıldır ilkokullarda uygulanmakta ve 1987-2006 öğretim yılları arasında uygulanmakta, denenmekte ve geliştirilmektedir (Yaylacı, 1998).

Geliştirilen ilköğretim beden eğitimi müfredatı, Okul Meclisi tarafından kabul edilen (28/08/2006 tarih ve 349 sayılı) 2006-2007 eğitim öğretim yılından itibaren 1., 2., 3., 4., 5. ve 6. sınıflarda kademeli olarak uygulamaya konulacaktır. Bu karara göre, önceki müfredat (4 Aralık 1987, Sayı 232) uygulamada aşamalı olarak kaldırılacaktır. 2006-2007 öğretim yılında uygulanacak haftalık ilköğretim müfredatında beden eğitimi birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarda ikişer saat, dördüncü ve sekizinci sınıflarda birer saat zorunlu olacak. Aynı yıl okul ve disiplin kurulunun 06/04/2007 tarih ve 111 sayılı kararı ile dördüncü ve beşinci sınıflarda ikişer saat beden eğitimi dersi verilmesine karar verildi. 2010-2011 eğitim öğretim yılında ilköğretimde beden eğitiminin iki saat sürmesi planlanmaktadır (MEB, 2010).

2.3. Tutum Kavramı

Alport, tutum kavramını ilk kavramsallaştıran ve tanımlayanlardan biridir. Alport'a göre tutum, "akılcı ve gergin bir şekilde hareket etmeye hazır olma, ampirik bilgilerde organize olma ve bireyin tüm nesnelere karşı tepkileri ve durumları üzerinde yönlendirici veya işlevsel bir güç uygulama durumudur". Burada ifade edilen tutum, bireyin davranışını belirleyen yönlendirici faktördür. Öte yandan bu tanıma göre tutumun deneyimle düzenlendiği vurgusu da tutum oluşturma sürecini öğrenme süreciyle ilişkilendirme eğiliminin olduğunu göstermektedir. Tutumu geniş olarak tanımlayan Katz'a göre tutum, "kişinin bir sembole, nesneye veya olaya olumlu ya da olumsuz olarak değer verme eğilimidir". Bu tanım, bireyin çevreye karşı tutumuna ve benimsediği tutuma odaklanmaktadır. Bireyin içinde bulunduğu ortama uyum sağlayabilmesi için öncelikle kendi konumunu belirlemesi gerekir. Böylece birey, dış çevresindeki olgular, olaylar, durumlar, nesnelere ve diğer bireylerle olan ilişkilerini yönlendirebilir ve kendi yerinde üstlenmesi gereken rol ve işlevleri belirleyebilir (İnceoğlu, 2010).

Tutum kavramını "bir fikir, nesne ya da kişiye karşı olumlu ya da olumsuz tepki verme eğiliminin duygusal düzeyi" olarak tanımlamak mümkündür (Alparslan, 2008). Bir başka tanıma göre; "Bireyi belirli kişi, nesne, sembol ve durumlar

karşısında belirli davranışlar sergilemeye yönlendiren öğrenilmiş eğilimler” olarak tanımlanmaktadır (Başer, 2009). Tutumlar, insanların davranışlarını şekillendiren faktörlerdir. Bu bağlamda tutumlar, insanların davranışlarının yönünü ve şiddetini etkiler. Eğitim alanında son yıllarda yapılan araştırmalar öğrencilerin derse, materyale ve öğretmene yönelik tutumlarının ders başarısını etkilediğini göstermiştir (Hınık, 2006). Tutumlarla ilgili diğer bilim dallarında uzun yıllardır çalışmalar yapılmasına rağmen tutum çalışmaları halen önemini korumaktadır (Güllü ve Güçlü, 2009).

2.3.1. Tutumun Öğeleri

Tutumların zihinsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üç temel unsuru olmasına rağmen, bu unsurlar arasında bir organizasyon ve dolayısıyla içsel bir tutarlılık olduğuna yaygın olarak inanılmaktadır (Kavas, 2013). Bu varsayımına göre, bireyin belirli bir konu hakkındaki bilgisi (zihinsel unsur), konuya nasıl yaklaşılacağı (olumlu, olumsuz, tarafsız) ve onunla nasıl ilişki kurulacağı (davranışsal unsur) olarak belirlenir. İnsanların bir nesneye, duruma veya kişiye karşı sahip oldukları zihinsel, duygusal ve davranışsal tutumlar, insanların tutumlarını yansıtır. Bu bağlamda bir tutumun oluşabilmesi için bu üç unsur arasında örgütsel ve uyumlu bir ilişki ve koordinasyon olmalıdır (İnceoğlu, 2010).

2.3.1.1. Zihinsel Öge

Zihinsel unsur genellikle kavramı veya mevcut durumu anlamaya çalışma sürecidir (Karadağ, 2012). Tutumun konusunu oluşturan birey, herhangi bir durum, olay veya nesne hakkında her türlü bilgi, deneyim, inanç ve düşünceyi içeren zihinsel veya bilişsel bileşen, tutumun önemli bir bölümünü oluşturur. Tutumu oluşturan zihinsel unsur, bireyin genellikle çevresindeki uyaranlar hakkında sahip olduğu bilgilere dayanmaktadır. Tutumun öznesini oluşturan bir nesne, kişi veya duruma ilişkin bu bilgiler çoğu zaman bireyin o nesne, kişi veya duruma ilişkin deneyimleri aracılığıyla elde edilir. Birey öncelikle böyle bir uyarının veya uyarın grubunun ya doğrudan (yüz yüze veya bire bir etkileşim sonucu) ya da dolaylı (aracılı) olarak var olduğunu öğrenmelidir. Varlığından haberdar olunmayan bir duruma karşı tavır oluşturmak mümkün değildir. Tutumla ilgili bilgiler, olgularla uygunluk derecesine göre kalıcı veya geçici hale gelir. Bilgideki değişiklikler zamanla tutumlarda değişikliklere neden olabilir. Örneğin; Çok "temizleyici" olduğuna inandığımız, televizyon reklamlarından etkilenerek bir deterjan alıp kullandığımızda ve hiç de

temiz olmadığını gördüğümüzde, söz konusu deterjanla ilgili önceki bilgilerimiz değişiyor. Böyle bir durumda mevcut tutumun yönü ve yoğunluğu aynı kalmamakta ve reklamın motive edici etkisi ortadan kalkmaktadır (İnceoğlu, 2010).

2.3.1.2. Duygusal Öge

Duygusal alan, insanların ilgi, tutum ve kişilik boyutlarının baskın olduğu bir alandır ve insanların yeni bir öğrenme ünitesine karşı sahip oldukları duygu ve düşünceleri içerir (Hünük, 2006). Çevre ile ilgili bilgi, duyum ve deneyimlerin sınıflandırılmasına ek olarak, bu sınıflandırmalar olumlu ve olumsuz olaylar, istenen veya istenmeyen amaçlarla ilişkilendirilir. Duygusal unsur, diğer iki unsurdan bağımsız olarak herhangi bir varlık kazanamaz. Bireyin deneyimleri, bilgileri, yani zihinsel unsur, duygusal unsurun gelişmesinde önemli bir faktördür. Bireyin herhangi bir tutuma ilişkin olumlu ya da olumsuz duygulara sahip olması, geçmiş yaşantılarıyla ilgili bir durumdur. Birey herhangi bir uyarıcıya karşı olumlu ya da olumsuz duygular besliyorsa, bu uyarıcılarla daha önce bir ilişkisi olmuş ve bu ilişki sonucunda onları ya kabul etmiş ya da reddetmiş ve dolayısıyla deneyimler yaşamıştır. Birey söz konusu uyarıları her hatırladığında olumlu ya da olumsuz olacaktır. Dolayısıyla bireyin karşılaştığı uyarıları hatırlamak, o tutum konusuna yönelik olumlu veya olumsuz tepkilere yol açacaktır (İnceoğlu, 2010). Dolayısıyla tutumların duygusal unsurunu, algılanan kavram veya duruma ilişkin duyguların ortaya çıkma süreci olarak tanımlamak mümkündür (Karadağ, 2012).

2.3.1.3. Davranışsal Öge

Değerlendirmelerin zaman içinde davranışa dönüşmesi davranışsal unsurla ilgilidir (Karadağ, 2012). Bu bağlamda davranışsal unsur, kişilerin belirli bir uyarın grubu içerisinde tutum konusuna yönelik davranma eğilimini yansıtmaktadır. Bu davranışsal eğilimler kelimelerden veya diğer eylemlerden gözlemlenebilir. Bunlar da bireyin tutum nesnesi ile doğrudan ilgisi olmayan alışkanlık, norm ve tutumlarının etkisi altındadır. Bu nedenle davranışsal unsurdan bahsederken öncelikle iki davranış türünü birbirinden ayırmak gerekir. Bunlar duygusal davranış ve normatif davranıştır. Duygusal davranışlar, tutum konusunun hoş ya da hoş olmayan bir durumla ilişkilendirilmesi sonucu ortaya çıkar. Normatif davranış, doğru davranışın ne olduğuna dair inançlara dayalı davranıştır. Diğer bir deyişle, normatif veya normatif davranışa dayalı olarak geliştirilen veya oluşturulan tutumların kaynağı çoğunlukla rasyonel ve mantıklı tahmin ve yargılardır. Rasyonel

değerlendirmelerden sonra normatif davranışa dayalı tutumlar oluşur. Resmi ilişkilerde bu tür davranışlar genellikle ön plandadır. Çünkü bu tür ortamlarda geliştirilen davranışlar ve bu davranışlardan kaynaklanan tutumlar öncelikle buldukları kurumun çıkarlarına yöneliktir. Dolayısıyla kişilerarası ilişkileri şekillendiren davranışlar ve bunlardan kaynaklanan tutumlar genellikle kurumun çıkarlarını korumaya yönelik rasyonel değerlendirme süreci içinde ortaya çıkar ve gelişir (Negra, 2017).

2.3.2. Tutumların Oluşumu ve Gelişimi

Tutumların büyük bir kısmı, bireyin ebeveyn tutumlarıyla büyüdüğü gerçeğine paralel olarak gelişir. Bu bağlamda tutumlar ebeveynleri taklit ederek öğrenilir ve benzer tutumlar gösterildiğinde ödüllendirilir ve onlarla uyumlu davranılır. Çocukların ve ebeveynlerinin ekonomik, politik veya dini konulardaki tutumları arasında istikrarlı benzerliklerin olduğu bilinmektedir (Karadağ, 2012).

Tutumların oluşumunda veya oluşumunda zihinsel, duygusal ve davranışsal unsurlar arasında işlevsellik ve etkililik açısından bir birlik ve bütünlük vardır. Bu bağlamda tutumların oluşumunda davranışsal, duygusal ve zihinsel unsurların birbiriyle tutarlı bir ilişki içinde olması gerekmektedir. Ancak o zaman tutumların oluşum aşamaları ile sosyalleşme süreci arasında daha bütünsel bir ilişki veya örtüşme olabilir. Tutumların oluşum aşamaları ile sosyalleşme sürecinin birbiriyle ilişkili ve örtüşen olgular olarak görülmesinin temel nedeni budur. Kısacası hem sosyalleşme sürecinde hem de tutum oluşturma sürecinde bireyin mevcut düzene yani dış çevreye uyum sağlaması beklenir. Öte yandan bireyin dış çevresine uyum sağlamanın önemli bir ön koşulu da kendi içinde uyum sağlamasıdır. Bu da ancak kişiliğini oluşturan davranışsal, zihinsel ve duygusal unsurların uyumu ile mümkündür (İnceoğlu, 2010).

2.3.3. Tutumların Oluşumunu Etkileyen Faktörler

Bireyin özellikle ilk yıllarda yaşadığı deneyimler: Erken çocukluk döneminde bireyin yaşadığı bazı olaylar ya da travmalar tutumların oluşumunu etkiler.

Bireyin önceden edindiği önyargıların, dogmaların, inançların ve değerlerin etkisi: Önyargılar, herhangi bir temele dayanmayan veya eksik ve yanlış bilgilere dayanan düşüncelerdir. Dolayısıyla önyargıların olumsuz tutumlar olduğu söylenebilir.

Bireyin içinde bulunduğu grup ve toplum içindeki konumu: Toplumda yaşayan her bireyin, yaşadığı çevrede belirli bir konumu vardır. Söz konusu konumdan beklenen tutum ve davranışlara göre kendi tutum ve davranışlarını düzenler. Birey, içinde bulunduğu grubun tutumlarını başlangıçta olmasa da zamanla benimseyebilmektedir.

Bireyin “benlik algısının” etkisi: Genel olarak benlik kavramı, bireyin ne olduğu, ne olmak istediği ve çevresi tarafından nasıl tanındığı konusundaki bilinç durumudur. Bireyler söz konusu durumlara göre tutumlarını değiştirebilirler.

Öğrenmenin etkisi: İnsanlar eğitimleri sırasında birçok bilgi, beceri ve alışkanlık kazanırlar. Edinilen bu alışkanlıklar ve beceriler, tutumun bilişsel ve entelektüel unsurlarını oluşturur. Bunlarda değişiklik olduğu gibi tutumlarda da değişiklik olacaktır (Özyalvaç, 2010).

2.3.4. Tutum ve Davranış Arasındaki İlişki

Tutum kavramının davranış üzerinde odaklanılan ana konulardan biri olmasının temel nedeni, tutum ile davranış arasında yakın bir ilişkinin olmasıdır (Üstüner, 2006). Tutumların davranışların arkasındaki yönlendirici güçler olduğu bilinmektedir. Bu nedenle tutumların dinamikleri incelenerek tutumların işleyişi hakkında bazı çıkarımlar yapılmakta ve davranışları tahmin etme olanağı sağlanmaktadır. Öte yandan tutum değiştirme sürecinin koşulları belirlenip tutumlar kontrol altına alınırken aslında insan davranışının kontrolü de gerçekleşmiş olur. Günümüzde bu durum özellikle toplumlar, yani sistemi kontrol edenler, toplumu yönetenler, pazarlama, reklam, halkla ilişkiler vb. için geçerlidir. Etkinlikler ve medya, insanlar açısından büyük önem taşımaktadır. Çünkü bu alanlarda çalışanların çalışmalarının temelinde, bireylerin tutumlarını dolayısıyla davranışlarını yönlendirme veya değiştirme çabaları yatmaktadır. Burada bahsedilen reklamcılık, halkla ilişkiler, medya ve siyaset alanlarının günümüzün hakim sistemi haline gelen kapitalist sistemin türevleri olduğu ve bu sistemin işleyişinde köşeleri işgal ettikleri düşünüldüğünde, nasıl olduğu kolayca anlaşılabilir. merkezi tutum araştırmasıdır (Riema, 2018). Ayrıca bireylerin tutumlarını iyi bilmenin sergileyecekleri davranışları daha kolay tahmin etmelerine katkı sağlayacağı düşünülebilir (Üstüner, 2006).

2.3.5. Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Tutum

Beden eğitimi, genel eğitimin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçası ve kişilik gelişiminde önemli bir derstir. Beden eğitimi dersleri birçok yönden öğrencilerin gelişimine katkı sağlarken, toplumun sağlıklı bir yapıya sahip olmasına katkıda bulunarak genel bilgi birikiminin oluşmasında da önemli bir rol oynamaktadır. Beden eğitimi genel eğitim sisteminde bu kadar önemli bir yer tuttuğundan, beden eğitimi müfredatının temel amacı fiziksel aktiviteye karşı olumlu bir tutum geliştirmektir (Özyalvaç, 2010). Bu bağlamda, genel eğitim sisteminde beden eğitiminin oynadığı özel yer nedeniyle birçok araştırmacı beden eğitime yönelik tutumları incelemeyi seçmiştir (Penry, 2011).

Öğrenciler, okul yaşamları boyunca genellikle konuları, öğretmenleri ve sınıf arkadaşları hakkında olumlu imajlar oluştururlar. Okul kurallarına uyarlar, başkalarıyla uyum içinde çalışırlar, diğer arkadaşlara saygı duyarlar ve boş zamanlarını anlamlı etkinlikler için kullanırlar. Tutumlar genellikle bu davranışların temsil edilmesinde etkin rol oynar (Hünük, 2006). Beden eğitime karşı olumsuz tutum sergileyen öğrenciler, dersin verimini düşürebilir, derse devam edemeyebilir, derse önem vermeyebilir veya dersin işlenmesinde çeşitli sorunlara neden olabilir (Taylor, 2014). Çeşitli araştırmalar, öğrencilerin beden eğitimi derslerine yönelik tutumlarının, öğretme motivasyonlarına göre şekillendiğini bulmuştur (Sproule vd., 2007). Öğrencilerin sosyal yaşam koşullarının beden eğitime yönelik tutumlarını doğrudan etkilediği tespit edilmiştir (Hassandra vd., 2003).

3. MATERYAL VE METOT

3.1. Araştırma Grubu

Çalışmaya 645 ortaöğretim öğretim öğrencisi (5 ve 6. Sınıf) gönüllü olarak katıldı. Veri toplama aracı olarak araştırmacılara Karakılıç (2009) tarafından geliştirilen “Demografik Bilgi Formu” ve katılımcıların beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının belirlemek için yine Karakılıç (2009) tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanıldı.

3.2. Veri Toplama Araçları

3.2.1. Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

Araştırmada öğrencilerin beden eğitimine yönelik tutumlarını belirlemek için Karakılıç (2009) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Veri toplama aracının ilk bölümünde kişisel verilerle ilgili sorular sorulur. Kişisel bilgilerin yer aldığı birinci bölümde öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik toplam 8 soru yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde öğrencilerin beden eğitimine yönelik tutumlarını belirlemeye yönelik bir ölçek yer almaktadır. Ölçek 14'ü olumsuz, 16'sı olumlu olmak üzere 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 5'li Likert tipinde olup “Kesinlikle Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum”, “Kesinlikle Katılmıyorum” seçeneklerinden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 30, en yüksek puan 150'dir (Karakılıç, 2009).

3.3. İstatistik

Verilerin istatistiksel analizinde SPSS 21.0 programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine Kolmogorov Smirnov testi ile bakılmıştır. Verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak verilerin analizinde iki grup karşılaştırmalarında Mann-whitney U testi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkide ise Pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak 0,05 kabul edilmiştir.

4. BULGULAR

Tablo 4. 1. Yetenek seçimine katılıp “ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen” ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının karşılaştırılması

Toplam Puan	Grup	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	328	212	69504	15548,00
	2. Aşamaya Geçemeyenler	317	438	138831	

Toplam Puan	Grup	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	328	93,86	2,49	94	80	98	0,000**
	2. Aşamaya Geçemeyenler	317	96,12	2,95	96	79	99	

**p<0,001

Tablo 4.1’de yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının karşılaştırıldığında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,001$). İkinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ölçekten alınan yüksek puan beden eğitimi dersine yönelik olumsuz tutumu ifade ettiğinden yetenek taramasında ikinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu söylenebilir. Yani yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. 2. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “cinsiyete” göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Grup	Cinsiyet	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Kadın	155	169,70	26303,00	12602,000
		Erkek	173	159,84	27653,00	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Kadın	149	152,10	22663,50	11488,500
		Erkek	168	165,12	27739,50	

Toplam Puan	Grup	Cinsiyet	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Kadın	155	93,88	2,679	94,00	80	98	0,330
		Erkek	173	93,83	2,305	94,00	80	98	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Kadın	149	95,93	3,197	96,00	79	99	0,185
		Erkek	168	96,29	2,712	96,00	79	99	

Tablo 4.2’de yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları cinsiyete göre karşılaştırıldığında her iki grupta da kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Cinsiyet değişkeninin beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır. Yani her iki grupta da kız ve erkek öğrencilerin tutumlarının benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 4. 3. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “doğum ayına” göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Doğum Ayı	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	1. ve 6. Ay arası doğanlar	173,76	29713,50	11155,500
	7. ve 12. Ay arası doğanlar	149,91	22936,50	

Toplam Puan	Doğum Ayı	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	1. ve 6. Ay arası doğanlar	171	94,21	1,842	94,00	80	98	0,18*
	7. ve 12. Ay arası doğanlar	153	93,42	3,021	94,00	80	98	

*P<0,05

Tablo 4.3’te yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının doğum ayına göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları doğum ayına göre karşılaştırıldığında yılın ilk altı ayında ve ikinci altı ayında doğan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Yılın ilk altı ayında doğan yetenek taramasının ikinci aşamasına geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Dolayısıyla yılın ilk altı ayında veya son altı ayında doğmanın beden eğitimi dersine yönelik tutumu etkilediği söylenebilir.

Tablo 4. 4. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “ailede sporcu birey var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Ailede Sporcu birey Var mı?	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	Hayır	370	317,02	117296,50	48661,500
	Evet	275	331,05	91038,50	

Toplam Puan	Ailede Sporcu birey Var mı?	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	Hayır	370	94,84	3,151	95,00	79	99	0,336
	Evet	275	95,14	2,648	95,00	79	99	

Tablo 4.4’te yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “ailede sporcu birey var mı?” değişkenine

göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları “ailede sporcu birey var mı?” değişkenine göre karşılaştırıldığında ailesinde sporcu birey olan ya da olmayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Ailede sporcu olmasının veya olmamasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır. Yani beden eğitimi dersine yönelik tutum üzerinde ailede sporcu olmasının veya olmamasının etkisi olmadığı söylenebilir.

Tablo 4. 5. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “ailede sporcu birey var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Grup	Ailede Sporcu birey Var mı?	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Hayır	158,36	29613,00	12035,00
		Evet	172,65	24343,00	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Hayır	156,86	28705,50	11869,500
		Evet	161,92	21697,50	

Toplam Puan	Grup	Ailede Sporcu birey Var mı?	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Hayır	187	93,68	2,65	94,00	80	98	0,161
		Evet	141	94,08	2,23	94,00	80	98	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Hayır	183	96,02	3,18	96,00	79	99	0,609
		Evet	134	96,25	2,600	96,00	79	99	

Tablo 4.5’te yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “ailede sporcu birey var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları “ailede sporcu birey var mı?” değişkenine göre karşılaştırıldığında her iki grupta da ailesinde sporcu birey olan ya da olmayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Ailede sporcu

olmasının veya olmamasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır. Yani beden eğitimi dersine yönelik tutum üzerinde ailede sporcu olmasının veya olmamasının etkisi olmadığı söylenebilir.

Tablo 4. 6. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “kardeş var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Kardeş Var mı	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	Hayır	314,18	51840,50	38145,500
	Evet	326,03	156494,50	

Toplam Puan	Kardeş Var mı?	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	Hayır	165	94,93	2,81	95	79	98	0,473
	Evet	480	94,98	2,99	95	79	99	

Tablo 4.6’da yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “kardeş var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları “kardeş var mı?” değişkenine göre karşılaştırıldığında kardeşi olan ya da olmayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Yetenek seçimine katılan tüm öğrencilerin kardeşi olmasının veya olmamasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır. Yani beden eğitimi dersine yönelik tutum üzerinde kardeşi olmasının veya olmamasının etkisi olmadığı söylenebilir.

Tablo 4. 7. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “kardeş var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Grup	Kardeş Var mı	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Hayır	80	147,53	11802,50	8562,50
		Evet	248	169,97	42153,50	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Hayır	85	157,63	13398,50	9743,500
		Evet	232	159,50	37004,50	

Toplam Puan	Grup	Kardeş Var mı?	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Hayır	80	93,52	2,54	94,00	80	98	0,059
		Evet	248	93,96	2,46	94,00	80	98	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Hayır	85	96,25	2,39	96,00	79	98	0,865
		Evet	232	95,66	3,13	96,00	79	99	

Tablo 4.7’de yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “kardeş var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları “kardeş var mı?” değişkenine göre karşılaştırıldığında her iki grupta da kardeşi olan ya da olmayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). İkinci aşamaya geçenler ile geçemeyen orta öğretim öğrencilerin kardeşi olmasının veya olmamasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır.

Tablo 4. 8. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “spor kursu alan var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Kurs Var mı?	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	Hayır	282	323,84	91322,00	50947,000
	Evet	363	322,35	117013,00	

Toplam Puan	Kurs Var mı?	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	Hayır	282	95,02	2,77	95,00	79	99	0,939
	Evet	363	94,92	3,07	95,00	79	99	

Tablo 4.8’de yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “spor kursu alan var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları “spor kursu var mı?” değişkenine göre karşılaştırıldığında kardeşi olan ya da olmayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Yetenek seçimine katılan tüm öğrencilerin spor kursu olmasının veya olmamasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı

saptanmıştır. Yani beden eğitimi dersine yönelik tutum üzerinde spor kursuna gitmenin veya gitmemenin etkisi olmadığı söylenebilir.

Tablo 4. 9. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “spor kursu alan var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Grup	Kurs Var mı?	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Hayır	144	166,94	24039,00	12897,000
		Evet	184	162,59	29917,00	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Hayır	138	157,34	21712,50	12121,500
		Evet	179	160,28	28690,50	

Toplam Puan	Grup	Kurs Var mı?	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Hayır	144	93,99	2,19	94	80	98	0,669
		Evet	184	93,75	2,69	94	80	98	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Hayır	138	96,10	2,91	96	79	99	0,765
		Evet	179	96,13	2,98	96	79	99	

Tablo 4.9’da yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “spor kursu alan var mı?” değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları “spor kursu alan var mı?” değişkenine göre karşılaştırıldığında her iki grupta da kursu olan ya da olmayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). İkinci aşamaya geçenler ile geçemeyen orta öğretim öğrencilerin spor kursu olmasının veya olmamasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır.

Tablo 4. 10. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “ilgi duyduğu branşa” göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Grup	İlgi Duyduğu Branş	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Takım Sporları	244	157,97	38545,50	8655,500
		Bireysel Sporlar	84	183,46	15410,50	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Takım Sporları	244	159,36	38885,00	8817,000
		Bireysel Sporlar	73	157,78	11518,00	

Toplam Puan	Grup	İlgi Duyduğu Branş	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	2. Aşamaya Geçenler	Takım Sporları	244	93,68	2,76	94	80	98	0,027
		Bireysel Sporlar	84	94,36	1,31	94,50	92	97	
	2. Aşamaya Geçemeyenler	Takım Sporları	244	96,10	3,10	96	79	99	0,892
		Bireysel Sporlar	73	96,25	2,41	96	79	98	

Tablo 4.10’da yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının ilgi duyduğu branş değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları ilgi duyulan branşa göre karşılaştırıldığında, ilgi duyduğu branşı takım sporları olan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının bireysel sporlara ilgi duyan öğrencilere göre istatistiksel olarak daha düşük olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Ancak ikinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumu ilgi duyulan branşa göre istatistiksel olarak farklılaşmadığı saptanmıştır ($p > 0,05$).

Tablo 4. 11. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “ilgi duyduğu branş” değişkenine göre karşılaştırılması

Toplam Puan	İlgi Duyduğu Branş	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	Takım Sporları	488	320,47	156389,50	37073,500
	Bireysel Sporlar	157	330,86	51945,50	

Toplam Puan	İlgi Duyduğu Branş	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	Takım Sporları	488	94,89	3,17	95	79	99	0,536
	Bireysel Sporlar	157	95,24	2,12	95	79	98	

Tablo 4.11’de yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının ilgi duyduğu spor branşı değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları ilgi duyduğu spor branş değişkenine göre karşılaştırıldığında ilgi duyduğu spor branş takım sporları veya bireysel sporlar olan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin ilgi duyduğu branşın takım sporları veya bireysel sporlar olmasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır.

Tablo 4. 12. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “yaşadığı yer” değişkenine göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Yaşadığı Yer	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	İl	107	313,70	33566,00	27788,000
	İlçe	538	324,85	174769,00	

Toplam Puan	Yaşadığı Yer	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	İl	107	95,13	1,91	95	91	98	0,565
	İlçe	538	94,94	3,12	65	79	99	

Tablo 4.12’de yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının yaşadığı yer değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları yaşam yeri değişkenine göre karşılaştırıldığında il veya ilçede yaşayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin yaşam yerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır.

Tablo 4. 13. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “gittiği spor kursu” branşına göre karşılaştırılması

Toplam Puan	Gittiği Spor Kursu Branşı	n	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U
BEDYTÖ	Takım Sporları	206	178,38	36746,50	15425,500
	Bireysel Sporlar	157	186,75	29319,50	

Toplam Puan	Gittiği Spor Kursu Branşı	n	Ort	SS	Median	Min	Max	p
BEDYTÖ	Takım Sporları	206	94,74	3,49	95	79	80	0,444
	Bireysel Sporlar	157	95,17	2,44	95	99	99	

Tablo 4.13’te yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının gittiği spor kursu branşı değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları gittiği spor kursu branşına göre karşılaştırıldığında gittiği spor kursunun takım sporları ve bireysel sporlar olması öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarını istatistiksel olarak farklılaştırmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 4. 14. Yetenek seçimine katılıpikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları ile bazı performans parametreleri arasındaki ilişki

N=324		BEDYTÖ Toplam Puanı	
Spearman's rho	Boy Uzunluğu	r	-0,114*
		p	0,041
	Vücut ağırlığı	r	0,137*
		p	0,014
	Kulaç Uzunluğu	r	-0,114*
		p	0,041
	Oturma Yüksekliği	r	-0,114*
		p	0,040
	Esneklik	r	0,191**
		p	0,001
	Pençe Kuvveti	r	0,047
		p	0,404
	Dikey Sıçrama	r	-0,076
		p	0,173
	Çeviklik	r	-0,028
		p	0,621
	Geriye Sağlık Topu Atma	r	0,049
		p	0,379
	20m Sürat Testi	r	0,019
		p	0,737
Dayanıklılık Mekik Koşusu	r	-0,007	
	p	0,903	
Koordinasyon	r	-0,031	
	p	0,574	
Reaksiyon	r	0,041	
	p	0,460	

Tablo 4.14 te yetenek taramasına katılıp ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin BEDYTÖ toplam puanı ile bazı parametreler (boy uzunluğu, vücut ağırlığı, kulaç uzunluğu, oturma yüksekliği, esneklik, pençe kuvveti, dikey sıçrama, çeviklik, geriye sağlık topu atma, 20m sürat testi, dayanıklılık mekik koşusu, koordinasyon, reaksiyon) arasındaki Spearman's korelasyon analizi görülmektedir.

Yetenek taramasının ikinci aşamasına geçen ortaöğretim öğrencilerinin; BEDYTÖ toplam puanı ile boy uzunluğu değerleri arasında düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişki [$r (n=324) = -,114; p < 0,05$]; BEDYTÖ toplam puanı ile vücut ağırlığı değerleri arasında düşük düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki [$r (n=324) = ,137; p < 0,05$]; BEDYTÖ toplam puanı ile kulaç uzunluğu değerleri arasında düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişki [$r (n=324) = -,114; p < 0,05$]; BEDYTÖ toplam puanı ile oturma yüksekliği değerleri arasında düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişki [$r (n=324) = -,114; p < 0,05$]; BEDYTÖ toplam puanı ile esneklik değerleri arasında düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişki [$r (n=324) = ,191; p < 0,001$] olduğu tespit edilmiştir. BEDYTÖ toplam puanı ile pençe kuvveti, dikey sıçrama, çeviklik, geriye sağlık topu atma, 20m sürat testi, dayanıklılık mekik koşusu, koordinasyon ve reaksiyon değerleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

5. TARTIŞMA

Bu çalışma yetenek taramasına katılan ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarını belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Bu kapsamda çalışmaya 645 ortaöğretim öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır.

Çalışmada yetenek seçimine katılıp “ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin” beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları karşılaştırıldığında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. İkinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ölçekten alınan yüksek puan beden eğitimi dersine yönelik olumsuz tutumu ifade ettiğinden yetenek taramasında ikinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu söylenebilir. Yani yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “cinsiyet” değişkenine göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları cinsiyete göre karşılaştırıldığında her iki grupta da kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Cinsiyet değişkeninin beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır. Yani her iki grupta da kız ve erkek öğrencilerin tutumlarının benzer olduğu söylenebilir. Literatür bulguları incelendiğinde çalışmamızın sonuçlarını destekleyen araştırmaların mevcut olduğu tespit edilmiştir (Lidor, 2011).

Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “doğum ayına” göre karşılaştırılması verilmiştir. Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları doğum ayına göre karşılaştırıldığında yılın ilk altı ayında ve ikinci altı ayında doğan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Yılın ilk altı ayında doğan yetenek taramasının ikinci aşamasına geçen ortaöğretim

öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumu puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Verilere dayanarak yılın ilk altı ayında veya son altı ayında doğmanın beden eğitimi dersine yönelik tutumu etkilediği söylenebilir.

“Ailede sporcu birey var mı?” değişkenine göre karşılaştırıldığında ailesinde sporcu birey olan ya da olmayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Aynı şekilde yetenek seçiminin ikinci aşamasına geçenler ve geçemeyen ortaöğretim öğrenileri ayrı ayrı grup olarak Ailede sporcu var mı değişkenine göre karşılaştırıldığında da beden eğitimi dersine yönelik tutumun gruplar arasında istatistiksel olarak farklılaşmadığı saptanmıştır. Yani beden eğitimi dersine yönelik tutum üzerinde ailede sporcu olmasının veya olmamasının etkisi olmadığı söyleyebiliriz.

Tutum anketinin puanları “kardeş var mı?” değişkenine göre karşılaştırıldığında kardeşi olan ya da olmayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları hem tüm katılımcılar hemde grup olarak değerlendirildiğinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Grup olarakta Beden eğitimi dersine yönelik tutum puanı, yetenek seçimine katılan tüm öğrencilerve ayrı ayrı gruplar olarak değerlendirildiğinde kardeşi olmasının veya olmamasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaşmadığı saptanmıştır. Yani beden eğitimi dersine yönelik tutum üzerinde kardeşi olmasının veya olmamasının etkisi olmadığı söylenebilir. Literatür bulguları incelendiğinde çalışmamızın sonuçlarını desteklemeyen araştırmaların mevcut olduğu tespit edilmiştir (Hassandra, 2003).

Çalışmada tutum puanları “Kurs var mı?” değişkenine göre karşılaştırıldığında, kursu olan ya da olmayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Yani yetenek seçimine katılan tüm öğrencilerin kursu olmasının veya olmamasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaşmadığı saptanmıştır. Beden eğitimi dersine yönelik tutum üzerinde kursa gitmenin veya gitmemenin etkisi olmadığı söylenebilir.

Çalışmamızda ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının “İlgi Duyduğu Branş” değişkenine göre karşılaştırdığımızda ikinci aşamaya geçip takım sporlarına ilgi duyan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları, bireysel sporlara ilgi duyanlara

göredaha iyi olduğu saptanmıştır. Ancak ikinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumu ilgi duyulan branşa göre istatistiksel olarak farklılaştırmamaktadır. Literatür bulguları incelendiğinde çalışmamızın sonuçlarını destekleyen araştırmaların mevcut olduğu tespit edilmiştir (Williams, 2000).

Tüm katılımcıların “ilgi duyduğu spor branşı” değişkenine göre karşılaştırmamızda, ilgi alanı takım sporları veya bireysel spor olan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Yetenek seçimine katılan tüm ortaöğretim öğrencilerinin ilgi duyduğu branşın takım sporları veya bireysel sporlar olmasının beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı görülmüştür.

Tüm ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları “yaşam yeri” değişkenine göre karşılaştırıldığında il veya ilçede yaşayan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiş ve yaşadığı fiziki çevrenin beden eğitimi dersine olan tutumunu etkilemediği, öğrencilerin yaşam yerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumu farklılaştırmadığı saptanmıştır.

Yetenek seçiminde yer alan tüm ortaöğretim öğrencilerinin gittiği spor kursu branşı değişkenine göre karşılaştırılması yapıldığında ise, gittiği spor kursunun takım sporları veya bireysel sporlar olması öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumunu istatistiksel olarak farklılaştırmadığı tespit edilmiştir Literatür bulguları incelendiğinde çalışmamızın sonuçlarını destekleyen araştırmaların mevcut olduğu tespit edilmiştir (Taylor, 2014).

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçenler ile geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının karşılaştırıldığında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. İkinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ölçekten alınan yüksek puan beden eğitimi dersine yönelik olumsuz tutumu ifade ettiğinden yetenek taramasında ikinci aşamaya geçemeyen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu söylenebilir. Yani yetenek seçimine katılıp ikinci aşamaya geçen ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeği anket uygulamasının demografik özelliklerini belirleyen soru kalıplarının genişletilmesinin ve literatürde geçerliliği olan biomotor özellikleri belirleyen testlerin eklenmesinin çalışmanın sonuçlarını daha verimli hale getirebileceği düşünülmektedir. Aynı çalışmanın farklı yaş ve cinsiyet gruplarında uygulanması ile bu çalışmada kullanılan parametrelerin karşılaştırılması yapılabilir. Bu çalışmadaki parametrelerin farklı yaş gruplarında da çalışılması, bu çalışmanın beden eğitimi dersine olan tutumun gelişimi üzerindeki etkilerinin belirlenmesi bakımından yararlı olacaktır. Bu konuda araştırma yapacak araştırmacılar evreni genişletilerek farklı şehirlerdeki çocukların beden eğitimi dersine olan tutumlarını karşılaştırabilir, araştırmanın daha kapsamlı analizinin yapılması sağlayabilirler.

Bu çalışma sonucunda beden eğitimi dersinin çocukların spora bakış açısını etkileyen önemli bir faktör olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır. Nitekim yetenek seçiminin ikinci aşamasına geçen öğrencilerin bu derse yönelik tutumlarının iyi olması sonucumuzu destekleyen önemli bir bulgudur. Yani yetenek seçimine alınacak çocuklara ilk aşamada bu anketin uygulanması spora veya beden eğitimi dersine yatkınlık açısından performans ölçümü yapılmadanda kişilere bilgi sağlayabilir. Dolayısıyla ilgili yöneticiler veya araştırmacılar sonuçları genelleylebilmek açısından daha geniş katılımlı anket çalışması yaparak yetenek seçimine katılacak öğrencileri belirleyebilir. Bunun sonucunda daha doğru katılımcı ile geniş kapsamlı taramalar yapılabilir. Bu süreç zaman ve ekonomik tasarrufun yanı sıra beden eğitimi ve spora ilgi duymayan çocukların başka alanlara

yönlendirilmesinin yapılmasını, spora ilgi duyan doğru yeteneklerin tarama yapılarak verilerin alınması sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Açıkada, C. (2003). Yetenek modeline bakış, *Olimpik Antrenör Dergisi*, (1). *Ankara: Türk Spor Vakfı Yayınları*.
- Akın, G., Tekdemir, İ., Gültekin, T., Erol, E. ve Bektaş, Y. (2013). *Antropometri ve Spor*. *Ankara: Alter Yayıncılık*.
- Alparslan, S. (2008). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sergilediği Öğretim Davranışlarına İlişkin Algıları ve Öğrencilerin Bu Derse Karşı Geliştirdikleri Tutumları. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Anonim (2019). ErişimAdresi: [sporegitim.sgm.gov.tr/HaberDetaylari/1/164827 /yetenek_taramasiprojesi.aspx](http://sporegitim.sgm.gov.tr/HaberDetaylari/1/164827/yetenek_taramasiprojesi.aspx). Erişim tarihi: 01.04.2022
- Aracı, H. (2000). *Okullarda Beden Eğitimi*. *Ankara: Bağırğan Yayınevi*
- Aracı, H. (2001). *Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi*. *Ankara: Nobel Yayın*.
- Ayan, V., & Mülazimoğlu, O. (2009). Sporda yetenek seçimi ve spora yönlendirmede 8-10 yaş grubu erkek çocuklarının fiziksel özelliklerinin ve bazı performans profillerinin incelenmesi (Ankara Örneği). *FÜ Sağ. Bil. Tıp Derg.*, 23(3), ss. 113-118.
- Balti R, Jridi M, Sila A, Souissi N, Nedjar-Arroume N, Guillochon D, Nasri M. 2011. Extraction and functional properties of gelatin from the skin of cuttlefish (*Sepia officinalis*) using smooth hound crude acid protease-aided process. *Food Hydrocolloid*. 25: ss. 943–950.
- Balyi, I., Way, R. ve Higgs, C. (2016). Uzun vadeli sporcu gelişimi. (Çeviren:Pekünlü, E. ve Özsu, İ.). *Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi*.
- Başer, S. A. (2009). Öğretmen Niteliklerinin Beden Eğitimi Dersi Alan Öğrencilerin Bu Derse Karşı Olan Tutumlarına Etkisi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Bilge N (1988). Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi. *Kültür Bakanlığı*
- Bozdemir, R. (2012). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Karşılaştıkları Problemlere Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması. *Ankara: Gazi Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi*.
- Çelik, Z. ve Pultur, A. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı, 115-121.
- Diker, G. ve Müniroğlu, S. (2016). 8-14 yaş grubu futbolcuların seçilmiş fiziksel özelliklerinin yaş gruplarına göre incelenmesi. *Spormetre dergisi*, Cilt:14, Sayı:1, ss:45-52.
- Dodds, R. M., Syddall, H. E., Cooper, R., Benzeval, M., Deary, I. J., Dennison, E. M. ve Kirkwood, T. B. (2014). Grip strength across the life course: normative data from twelve. *British studies*. PloS One, 9(12), e113637
- Ericsson, K. A., Krampe, R. T. ve Tech-Römer, C. (1993). The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance. *Psychological Review*, 100(3), ss.363-406.
- Fişek K (1998). Türkiye’de ve Dünyada Spor Yönetimi. *Bağırğan Yayınevi*, Ankara.
- Gazi, M. G. ve Çakı, G. (2019). Sovyetler Birliği’nde Kitlelere Sporun Teşvik Edilmesinde Propaganda Posterlerinin Rolü. *TRT Akademi Dergisi*, Sayı:8, ss. 368-390

- Güllü, M. ve Güçlü, M. (2009). Ortaöğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği Geliştirilmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), ss.138-151.
- Günay, N. (2013). Atatürk döneminde Türkiye’de beden eğitiminin gelişimi ve Gazi Beden Terbiyesi Bölümü. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 29(85), ss. 73-99.
- Güneş, A. (2003). Okullarda Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi. *Pegema Yayıncılık*. Ankara.
- Hassandra, M., Goudas, M. and Chroni, S. (2003). Examining Factors Associated With Intrinsic Motivation In Physical Education: A Qualitative Approach. *Psychology of Sport And Exercise*, 4(3), 211-223.
- Hünük, D. (2006). Ankara İli Merkez İlçelerindeki İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Sınıf Düzeyi, Öğrenci Cinsiyeti, Öğretmen Cinsiyeti Ve Spora Aktif Katılımları Açısından Karşılaştırılması. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, *Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü*.
- İnceoğlu, M. (2010). Tutum Algı İletişim. Beşinci Baskı. İstanbul: *Beykent Üniversitesi Yayınevi*.
- Jalilvand, F., Mock, S. A., Stecyk, S. D., Crelling, J. B., Lockwood, J. R. ve Lockie, R. G. (2015). The Arrowhead change-of-direction speed test: reliability and relationships to other multidirectional speed assessments. *Paper presented at the 38th National Strength and Conditioning Association National Conference and Exhibition*, Orlando, Florida, USA.
- Kangalgil, M., Hünük, D. ve Demirhan, G. (2006). İlköğretim, Lise Ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Karadağ, S. (2012). İlköğretim 8. Sınıf Ve Lise 11. Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Bağlı Olarak Karşılaştırılması (Kırıkkale Örneği). Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, *Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü*.
- Karakoç, M. Beden Eğitimi Dersi İçin Hazırlanan Tutum Ölçeğinin Psikometrik Kuramlar Açısından İncelenmesi, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalında Yayımlanmış Doktora Tezi*, Ankara 2009.
- Karl, T. R., & Knight, R. W. (1998). Secular trends of precipitation amount, frequency, and intensity in the United States. *Bulletin of the American Meteorological society*, 79(2), ss. 231-242.
- Kılıç, M. (2013). Tek partili dönemde Türkiye’de modern sporun teşekkülü. *Tarih Okulu Dergisi*, 14(1), 27-53.
- Lidor, R., Côté, J. ve Hackfort, D. (2011). Talent detection and In early phases of sport de development. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 9(2),ss131-146.
- MEB. (2000). Okul İçi Beden Eğitimi ve Spor İzcilik Dairesi Başkanlığı, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi. *Milli Eğitim Basımevi*. Ankara.
- MEGSB Kurumsal ve Fonksiyonel Analizi. (2010). Lefkoşa: KKTC Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı. http://www.tepav.org.tr/upload/files/1455008657-6.KKTC_Milli_Egitim_Genclik_ve_Spor_Bakanligi_Kurumsal_ve_Fonksiyonel_Analizi.pdf adresinden alındı
- Mina, M. J., Kula, T., Leng, Y., Li, M., De Vries, R. D., Knip, M., ... & Elledge, S. J. (2019). Measles virus infection diminishes preexisting antibodies that offer protection from other pathogens. *Science*, 366(6465), 599-606.

- Müniroğlu S. Hareket ve Antrenman Bilimleri 2 , *T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını*, 4071, 2020, ss. 270-278
- Müniroğlu, R. S. (2020). Hareket ve Antrenman Bilimleri 1. *Anadolu Üniversitesi Yayınları*, 4048, ss. 157-177.
- Müniroğlu, R. S. (2020). Hareket ve Antrenman Bilimleri 2. *Anadolu Üniversitesi Yayınları*, 4071, ss. 270-278.
- Müniroğlu, S. ve Ak, M. (2013). 8-15 Yaş Grubu Futbolculara Yönelik Testler. Tüfad 15 Yaş altı Futbol Eğitim Kılavuzu. *Afşaroğlu Matbaası*. Ankara.
- Müniroğlu, S. ve Özen, G. (2017). Sporda Yetenek Seçimi ve Yönlendirme. *Akademisyen Kitabevi*. Ankara.
- Negra, Y., Chaabene, H., Amara, S., Jaric, S., Hammami, M. ve Hachana, Y. (2017). Evaluation of the Illinois Change of Direction Test in Youth Elite Soccer Players of Different Age. *Journal of human kinetics*, 58(1), ss. 215-224.
- Neyzi, O. Günöz, H., Furman, A., Bundak, R. ve Gökçay, G. (2008). Türk çocuklarında vücut ağırlığı, boy uzunluğu, baş çevresi ve vücut kitle indeksi referans değerleri, *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, Ocak-Mart,51: ss. 1-14.
- Ocak, Y., & Tortop, Y. (2006). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Derslerine İlişkin Genel Görüşleri ve Beden Eğitimi Derslerini Yürütürken Karşılaştıkları Sorunları. *9.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi* 03-05 Kasım. Muğla.
- Özyalvaç, N. T. (2010). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları İle Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Konya*.
- Pangrazi RP. Dynamic Physical Education for Elementary School. *Allyn, Bacan, Bostan*, 2001.
- Pehlivan, Z., Dönmez, B., & Yaşat, H. (2005). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(3), ss. 51-62.
- Penry, J. T., Wilcox, A. R. ve Yun, J. (2011). Validity and Reliability Analysis of Cooper's 12-Minute Run and the Multistage Shuttle Run in Healthy Adults. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 25(3):ss. 597-605, March.
- Piñero, J. C, Ortega, F. B., Mora, J., Sjöström, M ve Ruiz, J. R. (2009). Criterion Related Validity of 1/2 Mile Run-walk Test for Estimating VO2peak in Children Aged 6–17 Years, *Int J Sports Med*, 30(5): ss. 366-371.
- Riemann, P. ve Manske, R. (2018). İnsan Performansında Fonksiyonel Testler. (Çeviren: Bulgan, Ç. ve Başar, A.). *İstanbul Tıp Kitabevleri*. İstanbul.
- Sproule, J., John Wang, C. K., Morgan, K., McNeill, M. and McMorris, T. (2007). Effects of Motivational Climate In Singaporean Physical Education Lessons On Intrinsic Motivation And Physical Activity Intention. *Personality and Individual Differences*, 43, ss.1037-1049.
- Taylor, C. M., Cornelius, C. J., & Colvin, K. (2014). Visionary Leadership And Its Relationship To Organizational Effectiveness. *Leadership & Organization Development Journal*. Trudeau, F. and Shephard, R. J. (2005). Contribution of School Programmes To Physical Activity Levels And Attitudes In Children And Adults. *Sports Medicine*, 35(2), ss.89-105.
- Ünal, B., Sözmen, K., Uçku, R., Ergör, G., Soysal, A., Baydur, H., ... & Tuncel, P. (2013). High prevalence of cardiovascular risk factors in a Western urban Turkish population:

a community-based study. *Anatolian Journal of Cardiology/Anadolu Kardiyoloji Dergisi*, 13(1).

Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, ss. 109-127.

Williams, A. M. ve Reilly, T. P. (2000). Talent identification and development in soccer. *Journal of Sports Sciences*, 18(9): ss. 657-67.

Yaşlı, B. Ç., & Müniroğlu, R. S. (2019). Futbolcularda 8 Haftalık Statik Germe Antrenmanlarının Sıçrama Performansına Etkileri. *Sporometre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(4), ss.134-142.

EKLER

Ek-1: Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

Değerli katılımcılar;

Bu araştırma Yüksek Lisans Tezi kapsamında yapılmaktadır. Vereceğiniz cevaplar bilimsel bir çalışmada kullanılacağından soruları okuyarak dikkatli, özenli ve doğru bir şekilde cevaplamanız çalışmanın güvenilirliği açısından önem arz etmektedir. Bu ölçek İlköğretim 5 ve 6'ncı sınıf öğrencilerinin Beden Eğitimi dersine yönelik tutumlarını belirlemek için hazırlanmıştır. Maddeleri cevaplayanın kimliği değil verilen cevaplar önemlidir. Lütfen ölçek üzerine ad ve soyadınızı yazmayınız. Her bir soru için o maddenin karşısında bulunan kutulara (X) işareti koyarak Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum veya Hiç Katılmıyorum seçeneklerinden birini işaretleyiniz. Lütfen her soru için **SİZE UYGUN OLAN İFADE İLE İLGİLİ OLAN SADECE BİR SEÇENEĞİ İŞARETLEYİNİZ.**

SINIFI: CİNSİYETİ:

DOĞUM TARİHİ: ...../...../.....

İLGİ DUYDUĞUNUZ SPOR BRANŞI NEDİR?

Futbol ( ) Basketbol ( ) Voleybol ( ) Hentbol ( ) Yüzme ( ) Cimnastik ( ) Güreş ( ) Karate ( )
Boks/KickBoks ( ) Judo ( ) Bale ( ) Okçuluk ( ) Atletizm ( ) Halter ( ) Diğer Branşlar ( )

AİLENİZDE SPORCU BİREY VAR MI?

Hayır ( ) Evet ( ) Cevabınız evet ise; Anne ( ) Baba ( ) Kardeş ( ) Diğer Akrabalar ( )

KARDEŞİNİZ VAR MI?

Hayır ( ) Evet ( ) Cevabınız evet ise sayısını yazınız;

YAŞAMINIZI NEREDE SÜRDÜRÜYORSUNUZ?

İl ( ) İlçe ( ) Köy ( ) Kasaba ( )

OKUL DIŞINDA BİR SPOR KURSUNA GİDİYORMUSUNUZ?

Hayır ( ) Evet ( ) Cevabınız evet ise spor branşını belirtiniz;

Uygulama Yapan Araştırmacı: Serkan ERCAN /Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
ÖRNEK İŞARETLEME!					
Müzik Dersinden Hoşlanırım!	X				

BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. Beden Eğitimi dersinden hoşlanırım.					
2. Beden Eğitimi derslerinde keyifsiz olurum.					
3. Beden Eğitimi dersinde canım sıkılır.					
4. Beden Eğitimi dersinde zilin çalmasını dört gözle beklerim.					
5. Beden Eğitimi sevdiğim dersler arasındadır.					
6. Beden Eğitimi dersinde kendimi rahat hissederim.					
7. Beden Eğitimi dersine girmek istemem.					
8. Beden Eğitimi dersinde yapılan hareketleri isteyerek yapmam.					
9. Beden Eğitimi sıkıcı bir derstir.					
10. Boş zamanlarımda arkadaşlarımla Beden Eğitimi dersinde öğrendiğimiz oyunları oynamaktan hoşlanırım.					
11. Beden Eğitimi ders saatlerinin artırılmasını isterim.					
12. Beden Eğitimi dersi ilgimi çekmez.					
13. Beden Eğitimi dersinde elimden gelenin en iyisini yapmaya gayret ederim.					
14. Okulda Beden Eğitimi dersinin başlamasını dört gözle beklerim.					
15. Beden Eğitimi dersindeki fiziksel aktiviteleri yapmaktan hoşlanırım.					
16. Beden Eğitimi dersindeki hareketleri yapmak içimden gelmez.					
17. Beden Eğitimi dersi müfredattan çıkarılmalıdır.					
18. Beden Eğitimi dersinin çok faydalı olduğunu düşünürüm.					
19. Beden Eğitimi dersinden nefret ederim.					
20. Beden Eğitimi dersi insanı dinlendirir.					
21. Beden Eğitimi dersine katılmak vakit kaybıdır.					
22. Beden Eğitimi dersinin olduğu gün okula gitmek için heyecan duyarım.					
23. Beden Eğitimi gereksiz bir derstir.					
24. Beden Eğitimi dersine katılmanın kendini dinç hissetmek için iyi bir yol olduğunu düşünürüm.					
25. Beden Eğitimi dersi olduğu günler okula gitmek istemem.					
26. Sağlıklı bir insan olabilmek için Beden Eğitimi derslerine katılmak gerekir					
27. Beden Eğitimi dersinden bir önceki dersin hemen bitmesini isterim.					
28. Beden Eğitimi dersinin olduğu gün neşeli olurum.					
29. Beden Eğitimi dersinin önemli olduğunu düşünürüm.					
30. Beden Eğitimi dersine girmek yerine başka şeyler yapmak isterim.					

Ek-2: Etik Kurul İzni

 ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
24.09.2021	09	2021/773

KARAR NO: 2021-773

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Serkan ERCAN' ın Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÜNVER danışmanlığında " Yetenek Taramasına Katılan İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket çalışmasını içeren 29287 sayılı dilekçesi okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Serkan ERCAN' ın Dr. Öğr. Üyesi Şaban ÜNVER danışmanlığında " Yetenek Taramasına Katılan İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket çalışmasının kabulüne oy birliği ile karar verildi.

PPS.1.FR.0011, R0, Mayıs 2019 Sayfa 1 / 1

Ek-3: Anket Kullanım İzni

Sayın Serkan ERCAN

Yapacağınız akademik çalışmada, danışmanı olduğum "Beden Eğitimi Dersi İçin Hazırlanan Tutum Ölçeğinin İncelenmesi" isimli Doktora Tezinde yer alan Tutum ölçeğini araştırmanızda referans göstermek koşuluyla kullanmanızda bir sakınca yoktur.

Ek-4: Kurum İzni

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

Sayı :E-55346975-100-344868

05.04.2021

Konu : Yetenek Taraması Öğrenciler Üzerinde
Anket Uygulaması

Sayın Serkan ERCAN

Samsun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü personeli Serkan Ercan'ın Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Projesi dahilinde katılım gösteren öğrencilere anket uygulamasında bir sakınca görülmemiştir.

Gereğini arz ederim.

İsmail Hakkı KASAPÖĞLU
İl Müdürü

ÖZ GEÇMİŞ

Serkan ERCAN, Tokat/Erbaa Coşkun Önder Lisesi'ni bitirdikten sonra Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümünden 23.09.2013 tarihinde mezun oldu. 2020 yılında OMÜ Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans programına girdi. Lisans mezuniyetinden buyana Spor Uzmanı olarak görev yapan Serkan ERCAN iyi/orta derecede İngilizce/Fransızca bilmektedir (YDS:55). Temel ilgi alanları: Antrenman Bilimi.

İletişim Bilgileri

ORCID ID : 0000-0002-4118-8738

Yayınlar:

- 1.Ercan, S., Ünver, Ş., Atan, T., (2022). Examinationof Emotional Intelligence Levelsof Elite Youth Football Players. *V. International Başkent Science, Social And Health Sciences Congress*. 826-832.
- 2.Can, S., Demirkan, E., & Ercan, S. (2019). The Effects of Exercise Preferences on Body Fatand Body Mass Index by Self-Report. *Universal Journal of Educational Research*, 7(1), 293-297.